

S T a D I a

HELSINGIN AMMATTIKORKEAKOULU

TEKNOYHTEISÖÄ UUDISTAMASSA

Verkkoyhteisöllisyyden toteutuminen ylläpitäjän näkökulmasta

Viestinnän koulutusohjelma
Verkkoviestinnän
suuntautumisvaihtoehto
Opinnäytetyö
5.2.2007

Panu Rekola

TIIVISTELMÄSIVU

Koulutusohjelma Viestintä		Suuntautumisvaihtoehto Verkkoviestintä	
Tekijä Panu Rekola			
Työn nimi Teknonyhteisöä uudistamassa – Verkkoyhteisöllisyyden toteutuminen ylläpitäjän näkökulmasta			
Työn ohjaaja/ohjaajat Matti Rantala			
Työn laji Opinnäytetyö	Aika 5.2.2007	Numeroidut sivut + liitteiden sivut 43 + 1	
<p>TIIVISTELMÄ</p> <p>Opinnäytetyöni käsittelee verkkoyhteisöllisyyttä ja verkkosivun uudistamisen vaikutuksia yhteisöllisyyteen. Käsiteltävää aihetta lähestytään verkkosivun ylläpitäjän näkökulmasta. Työn tapausesimerkkinä on elektronisen musiikin harrastajille suunnattu verkkoyhteisö Platinum, jonka yhtenä ylläpitäjänä toimin. Platinumin yhteisöllisyys on pitkälti rakentunut käyttäjien käymän keskustelun varaan. Platinum on perustettu vuonna 2000 ja siihen kohdistetut uudistukset ovat olleet pitkälti pintapuolisia. Keskeisin syy uudistamiselle oli kuitenkin se, että Platinumin suosio elektronisen musiikin harrastajien keskuudessa alkoi vähentyä. Platinumin näkyvyyttä ja yhteisöllisyyttä haluttiin tukea uudistuksella, jossa Platinumia lähdettiin rakentamaan verkkolehdeksi.</p> <p>Uudistusprosessi tarjosi mielenkiintoisen tilaisuuden tarkastella verkkoyhteisöllisyyttä. Verkkoyhteisöllisyyttä tarkastellaan pääasiallisesti Platinumin kannalta, mutta vertailukohteena yhteisöllisyydestä käytetään toista vastaavaa verkkoyhteisöä, Klubitusta. Vertailukohteena Klubitus oli hyödyllinen, koska se on pääpiirteiltään samankaltainen kuin Platinum. Näiden sivujen keskustelut sekä niille teettämäni kyselyt tukivat ja vahvistivat havaintojani verkkoyhteisöllisyydestä. Käyttäjien näkökulmat ja käyttötottumukset ovat oleellinen alue verkkoyhteisöllisyydessä ja etenkin sivun uudistamisen yhteydessä nämä ovat erittäin tärkeitä.</p> <p>Opinnäytetyö keskittyy tarkastelemaan uudistusprosessin ensimmäistä vaihetta, jossa vasta osa uudistuksista on julkaistu. Kun otetaan huomioon uudistusten saama huomio ja vaikutus, voidaan väittää, että verkkoyhteisöllisyyttä on mahdollista tukea verkkosivun uudistuksilla. Nämä keinot on kuitenkin oltava tarkkaan suunniteltu ottaen huomioon kohderyhmä sekä yhteisön tarpeet. Platinumin kohdalla muutokset kohti verkkolehteä ovat olleet onnistuneita sekä tarpeellisia, koska vastaavanlaista palvelua ei ole ollut tarjolla. Käyttäjät ovat odottaneet muutoksia sivulla ja kaikenlaiset uudistukset ja parannukset on koettu onnistuneiksi. Konseptin muuttaminen Platinumin kohdalla on johtanut positiivisiin tuloksiin, kuten yhteisöllisyyden parantumiseen.</p>			
Teos/Esitys/Produktio			
Säilytyspaikka Taideteollisen korkeakoulun kirjasto, Aralis-kirjastokeskus			
Avainsanat Yhteisö, yhteisöllisyys, verkkolehti, ylläpito, verkkosivu			

Degree Programme in Media		Specialisation New Media Design
Author Panu Rekola		
Title Renewing Techno Community – Community's Settlement from a Viewpoint of an Administrator		
Tutor(s) Matti Rantala		
Type of Work Final Project	Date 5 February, 2007	Number of pages + appendices 43 + 1
<p>Renewing Techno Community is focused on online communities and how renewing affects the communality. The case behind this final project is Finnish online community Platinum. The study is carried out from a viewpoint of an administrator. Platinum's feeling of community is strongly based on the user's conversations on the message board. However, Platinum's popularity among a Finnish techno community was getting lower during the past three years. This lost of interest was mainly caused by the low number of updates. Platinum has gone through only few minor updates since 2000 when it was opened.</p> <p>The update process offered an interesting chance to observe online communities. Communality is observed from Platinum's side but also from another Finnish electronic music based online community, Klubitus. The comparison between Klubitus and Platinum is successful, because it's they are quite similar, only Klubitus has grown somewhat larger than Platinum.</p> <p>This final project observes the first part of the update process, where only some of the updates have been published. Among the community members, the updates have received good support, so it could be assumed that it is possible to support an online community with updating the web page. The pages should be carefully planned and they have to serve the community for which they are planned. In this case, the process to develop Platinum further as a web magazine has been a good choice, because there are no similar services available.</p>		
Work / Performance / Project		
Place of Storage Aralis Library and Information Center, Helsinki		
Keywords Community, Communality, Webzine, Administrating		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	TUTKIMUSTAUSTA JA –ASETELMA.....	2
3	TEKNOKULTTUURI	6
3.1	Teknokulttuurin varhaiset vaiheet.....	7
3.2	Alakulttuurista valtakulttuuriin	8
3.3	Teknokulttuuri Suomessa.....	9
4	YHTEISÖSTÄ YHTEISÖLLISYYTEEN	10
4.1	Yhteisöllisyys.....	12
4.2	Verkkoyhteisö	12
4.3	Teknoyhteisöjä verkossa	17
5	VERKKOYHTEISÖÄ UUDISTAMASSA.....	20
5.1	Lähtökohdat	20
5.2	Yhteisöllisyyttä ylläpitämässä.....	22
5.3	Käyttäjät yhteisössä.....	23
5.4	Tekniikka ja käytettävyys verkkoyhteisöllisyyttä tukemassa	26
5.5	Etusivun kautta yhteisöön	28
5.6	Kohderyhmä.....	32
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	37
	LÄHTEET.....	41
	LIITE	

1 JOHDANTO

Käsittelen opinnäytetyössäni verkkoyhteisöllisyyttä ja sitä kuinka verkkosivun uudistamisen avulla pyritään vahvistamaan verkkoyhteisöä. Lähestyn käsiteltävää aihetta verkkosivun ylläpitäjän asemesta.

Käytän työn tapausesimerkkinä Platinum-verkkoyhteisöä (ks. www.pltnm.org). Platinum on vuoden 2000 elokuussa perustettu sivusto, joka syntyi elektronisen musiikin kulttuurista kertovan ilmaisjakelulehden rinnalle. Lehden julkaiseminen lopetettiin reilun vuoden jälkeen perustamisesta, ja Platinum keskittyi tämän jälkeen toimimaan pelkästään keskustelufoorumina. Platinumille on suoritettu heinäkuusta 2006 lähtien uudistuksia, joiden tarkoitus on kehittää Platinumia verkkolehdeksi, kuitenkin säilyttäen keskustelufoorumi yhtenä keskeisenä osana Platinumia.

Toimin yhtenä Platinumin ylläpitäjistä ja näin hyödylliseksi yhdistää Platinumin uudistusprosessin sekä opinnäytetyön. Pystyn näin hyödyntämään Platinumin uudistamisessa verkkoviestinnän opintojani sekä saan opinnäytetyötäni varten konkreettisen aiheen. Tarkastelen etupäässä verkkoyhteisöllisyyden toteutumista Platinumin näkökulmasta, mutta vertailun vuoksi käytän havainnoissani rinnalla toista merkittävää suomalaista verkkoyhteisöä, Klubitusta (ks. www.klubitus.org), joka toimii erinomaisena

vertailumateriaalina. Klubitus ja Platinum houkuttelevat samoja käyttäjiä, lisäksi Klubitus on iältään ja kooltaan samankaltainen, jolloin näiden kahden sivun vertailu on mielekästä. Teetin kummallekin yhteisölle kyselyn, jonka avulla selvitin yhteisöjen käyttäjien mielikuvia käyttämästään sivusta. Luvussa 2 esittelen kyselyä tarkemmin. Yleisen kyselyn lisäksi haastattelin Platinumin ja Klubituksen pääylläpitäjiä. Luvussa 3 esittelen teknokulttuuria ja sen historiaa. Käytän tekstissä termiä teknokulttuuri. Tekno on yksi elektronisen musiikin genre, jota käytetään yleisesti kuvaamaan kulttuuria, joka rakentuu elektronisen musiikin ympärille. Luvussa 5 tarkastelen etenkin luvussa 4 esittämieni asioiden kautta Platinumin verkkoyhteisöllisyyttä sekä varsinaista uudistusprosessia.

Kun Platinumin uudistaminen tuli ajankohtaiseksi halusin löytää tavan, jolla voisin hyödyntää uudistamisprosessin aikana havainnoituja tietoja verkkoyhteisöllisyydestä ja verrata niitä verkkoviestinnän opinnoissani oppimiini asioihin. Täydellisen yhteisöllisyyden reseptiä ei todennäköisesti ole olemassa, mutta toivottavasti tämän työ pystyy löytämään hyödyllisiä näkökulmia siihen, kuinka yhteisöllistä verkkosivua tulisi kehittää ja ylläpitää.

2 TUTKIMUSTAUSTA JA –ASETELMA

Platinum oli pitkään perustamisensa vuoden 2000 jälkeen tärkein suomalaisella teknoyhteisölle tarkoitettu sivusto. Perustamisen aikoihin ei tarjolla ollut käytännössä ollenkaan vastaavanlaisia sivustoja, jossa teknokulttuurin harrastajat voisivat helposti kohdata toisiaan ja vaihtaa ajatuksiaan. Platinumin pääylläpitäjä (haastattelu 20.3.2006) kertoo, että tarjolla oli lähinnä uutisryhmät, kuten fi-rave, joissa teknoyhteisön jäsenet pääsivät keskustelemaan. Hänen mielestä uutisryhmät eivät kuitenkaan olleet tarpeeksi käytännöllinen tapa keskusteluun, ja hän näki tarpeelliseksi perustaa verkkosivulle rakennettavan keskustelufoorumin. Keskustelufoorumi, jossa keskustelun aiheet ovat järjestelty kategorioittain ja otsikoittain, oli huomattavasti helpompi tapa keskustella kuin uutisryhmät tai bulletinboard-tyylinen keskusteluryhmä. Tapa, jossa keskustelut jaotellaan

omiin kategorioihin aihepiireittäin auttaa hahmottamaan keskustelua helpommin sekä selkeyttää sivuston kokonaisilmettä.

Platinumissa keskustelu on ollut tärkein yhteisöllisyyttä ja sivustoa ylläpitävä voima alusta saakka. Keskustelun aiheet ovat varsin monipuolisia, vaikka ne pääasiassa liittyvätkin teknokulttuuriin, kuten musiikin tuottamiseen tai tapahtumiin, mutta myös teknokulttuurin ulkopuolelta on runsaasti erilaisia arkipäiväisiä keskustelunaiheita.

Verkkosivut kaipaavat kuitenkin jatkuvaa ylläpitoa ja päivittämistä, jotta käyttäjä säilyttäisi mielenkiintonsa sivua kohtaan ja palaisi uudelleenkin sivulle. Staattinen verkkosivu, jota ei päivitetä koskaan, saattaa sopia tietynlaisiin tarkoituksiin, mutta kun kyseessä on yhteisöllisyyteen nojaava sivu, on ajoittainen päivittäminen erittäin tärkeää. Päivittämisellä voidaan yksinkertaisimmillaan tarkoittaa sitä, että pitää huolen sivun moitteettomasta toiminnasta ja tarjolla on ajankohtaista sisältöä riittävästi. Sisällöllisen päivittämisen lisäksi on otettava huomioon tekniset vaatimukset, kuten käytettävät sovellukset tai palvelinkapasiteetin lisääminen. Platinum siirtyi jo useampi vuosi sitten (2002) käyttämään monipuolisempaa ja tuetumpaan phpBB-keskustelufoorumiohjelmistoa. Teknisistä päivityksistä viimeisin on keväällä 2006 päivitetty palvelin, jolloin Platinum siirtyi täysin omalle palvelimelleen. Tästä oli etuna etenkin nopeammat latausajat sekä mahdollisuudet aikaisempaa laajempien lisäsovellusten asentamiseen.

Platinumia on koko sen historiansa aikana päivitetty varsin huolellisesti, mutta suurin ongelma on ollut se, ettei uutta sisältöä ja toimintoja ole tullut ylläpidon puolelta. Sivun nojasi pitkään pelkästään keskustelufoorumin varaan, eikä muuta sisältöä juurikaan ollut tarjolla. Vaikka pääylläpitäjä toikin jo varhaisessa vaiheessa verkkolehtimäisiä ominaisuuksia, eivät nämä osiot syystä tai toisesta saaneet käyttäjien keskuudessa suosiota. Syynä tähän voi olla yksinkertaisesti resurssipula, koska Platinumin toiminnasta vastasi vain yksi henkilö, pääylläpitäjä. Ainoastaan keskustelufoorumia hoitamassa oli käyttäjien keskuudesta valittuja moderaattoreita. Selvimät päivitykset, joita Platinumissa tapahtui, oli graafisen

ilmeen kevyehkö uudistaminen noin reilun vuoden välein. Mittavin päivitys ennen viimeisintä uudistusprosessia oli käytettävän keskustelufoorumi ohjelmiston vaihtaminen. Se, ettei Platinumia uudistettu riittävän ajoissa, vaikutti selvästi Platinumin yhteisöllisyyden kehittymiseen. Kun sivulla ei tapahtunut ylläpidon puolesta merkittäviä uudistuksia, tämä vaikutti selvästi ihmisten aktiivisuuteen keskustella Platinumissa. Tästä oli seurauksena toiminnan ja keskusteluiden määrän taantuminen.

Platinumin suosion hiipuminen ja Klubituksen suosion kasvaminen alkoivat tapahtua samoihin aikoihin. Platinumin ylläpitäjän näkökulmasta katsottuna näen selvästi syyt, mitkä Klubituksessa ihmisiä kiehtoi siinä määrin, että käyttäjät suoranaisesti siirtyivät pois Platinumista. Klubitus tarjosi keskustelufoorumin lisäksi paljon muutakin sisältöä, jotka tarjosivat paremmat mahdollisuudet yhteisöllisyyden kehittymiselle. Perinteisen keskusteluryhmien rinnalla oli monia ominaisuuksia, jotka mahdollistivat tehokkaamman yhteisöllisyyden muodostumisen. Platinumissa aktiivisten käyttäjien väheneminen alkoi näkyä etenkin siinä, ettei tapahtuma promoottorit mainostaneet enää yhtä aktiivisesti tapahtumiaan keskustelufoorumilla. Koska Platinumilla oli kuitenkin vakiintunut käyttäjäkunta, joka oli mieltynyt sivuston ilmapiiriin ja ihmisiin, ei ollut järkevää ajatella Platinumin lopettamista.

Koska kyseessä on yhteisöllisyyttä tutkiva opinnäytetyö, näin järkeväksi teettää kummallekin yhteisölle kyselyn (LIITE 1.), koska näin saatoin saada suoraan tutkittavissa olevaa tietoa yhteisöistä. Kysymykset koskivat pääosin käyttäjän mielikuvia ja tottumuksia käyttämästään yhteisöstä. Näiden lisäksi halusin saada karkean kuvan kummankin yhteisön jäsenistä valitsemalla kyselyyn kysymyksiä sukupuolesta ja iästä. Kysymyksellä, jossa pyysin käyttäjää arvioimaan kuinka kauan on harrastanut teknokulttuuria, pyrin saamaan todisteita siihen, että Platinumin käyttäjä olisi Klubituksen käyttäjää keskimääräistä vanhempi.

Julkaisin kyselyt yhtä aikaa Platinumin ja Klubituksen keskustelu-alueilla. Perustin kyselyille oman keskustelun foorumin osioihin, jotka sisällöllisesti olivat samankaltaisia, eli sisältivät yleistä keskustelua teknokulttuurista. Platinumissa olisin ylläpitäjän roolissa voinut sijoittaa keskustelun pysymään muiden keskusteluiden yläpuolella ja näin ollen näkymään välittömästi käyttäjille. Tällainen ratkaisu olisi kuitenkin asettanut kyselyt eriarvoiseen asemaan, enkä siitä syystä toteuttanut sitä. Esittelin keskustelussa lyhyesti kyselyn tarkoituksen ja tavoitteet sekä linkin itse kyselyyn, joka sijaitsi erillisessä osoitteessa. Käyttäjä, joka siirtyi Platinumin keskustelusta tekemään kyselyä, sai nähtäväksi Platinumia varten personoidut kysymykset, sekä vastaavasti Klubituksen käyttäjä sai nähtäväksi Klubitukseen kohdennetut kysymykset. Kysymykset olivat kohdennusta lukuun ottamatta identtisiä keskenään. Näin pääsin suorittamaan vertailua kummankin sivun välillä.

Ennen kyselyn julkaisemista olin päättänyt pitää kyselyn aktiivisena 5–7 päivää, riippuen siitä kuinka paljon saan vastauksia. Pidin tavoitteena saada vähintään 100 vastausta. Kyselyyn vastattiin aktiivisimmin kolmen ensimmäisen päivän ajan, jolloin suurin osa vastauksista tuli. Lopullinen vastauksien määrä yllätti minut positiivisesti. Sain seitsemän päivän aikana yhteensä 205 vastausta, Platinumista 91 ja Klubituksesta 114 vastausta. Erityisesti olin yllätynyt Platinumin käyttäjien vastausten määrään, koska olin odottanut huomattavasti suurempaa jakaumaa Platinumin ja Klubituksen vastausten määrässä. Kyselystä saadut tulokset ja havainnot olivat suureksi avuksi tehdessäni havaintoja verkkoyhteisöllisyydestä. Erityisen tärkeäksi havainnoksi juuri Platinumin osalta nousi vastausaktiivisuus.

Tekemässäni kyselyssä annoin ihmisille mahdollisuuden vapaaseen sanaan siitä, mitä mieltä he olivat käyttämänsä sivun tilanteesta. Kyselyn vastauksia tutkiessani tulin yllättävään huomioon, että huomattavan moni Platinumin käyttäjistä oli kirjoittanut jopa useamman lauseen mittaisia mielipiteitä. Klubituksen käyttäjiltä saamistani vastauksissa vapaiden kommenttien määrä oli pienempi. Platinumin vastaajista 75 % kirjoitti kommentteja, Klubituksen vastaajista 56 %. Koska yleinen mielipide käyttäjien keskuudessa on se, että

Platinumia värittää asiantuntevuus, sopisi kommenttien määrä tukemaan tätä havaintoa. Vaikka keskustelun vilkkaus ei Platinumissa tällä hetkellä ole Klubitukseen verrattavaa, vaikuttaa siltä, että Platinumin käyttäjillä olisi sisällöllisesti kuitenkin enemmän sanottavaa kuin Klubituksen käyttäjillä. Ylläpitäjän näkökulmasta vapaiden kommenttien määrä Platinumin osalta osoittaa sen, että ihmiset ovat kiinnostuneet käyttämään Platinumia ja haluavat osallistua sen kehittämiseen.

Kyselyn lisäksi oleelliseksi tutkimusmateriaaliksi nousi Platinumin ja Klubituksen keskustelualueet. Sain sivujen keskusteluista tärkeää tukea omille havainnoilleni sekä löysin uusia näkökulmia tutkimaani asiaan. Aineisto kyselystä ja verkkosivuilta osoittautui tärkeäksi, koska varsinaista kirjallisuutta verkkoyhteisöistä ei kovinkaan paljoa ole vielä julkaistu. Keskeisimmäksi kirjalliseksi lähteeksi verkkoyhteisöllisyydestä nousi Jenny Preecen *Online Communities* (2000), joka tuntuu olevan yleisesti käytetty lähde yhteisöistä ja etenkin verkkoyhteisöistä. Verkkoviestinnän kirjoissa käsitellään lyhyesti verkkoyhteisöllisyyttä, mutta ne eivät tee juurikaan uusia havaintoja ja ne pohjaavat yleisesti Preecen tutkimuksiin. On kuitenkin oletettavaa, että lähivuosina verkkoyhteisöistä julkaistaan enemmän kirjallisuutta. Tähän antaa viitteitä etenkin internetin yhteisöllisten sivujen suosion lisääntyminen. MySpacen, Youtuben ja Suomessa IRC-Gallerian tapaisista sivuista löytyy varmasti uusia näkökulmia verkkoyhteisöllisyyden tutkimiselle.

3 TEKNOKULTTUURI

Käsittelen lyhyesti tässä luvussa teknokulttuurin historiaa ja piirteitä, jotka määrittävät nykyisinkin teknokulttuuria. Keskeisenä lähteenä käytän englantilaisten teknokulttuurin tutkijoiden Bill Brewsterin ja Frank Broughtonin kirjaa *Last night a dj saved my life* (1999), joka käsittelee teknokulttuurin historiaa ja taustoja laajasti ja asiantuntevasti.

3.1 Teknokulttuurin varhaiset vaiheet

Nykyinen teknokulttuuri, jossa DJ:llä ja klubilla on keskeinen rooli, voidaan karkeasti sanoa alkaneen 70-luvun lopulla, kun yhdysvaltalainen DJ Frankie Knuckles perusti laittoman Warehouse-klubin Chicagon teollisuusalueelle. Kyseinen klubi antoi juurensa teknokulttuurin tyypillisille underground-tapahtumille, jotka järjestettiin laittomasti ja useasti vanhoissa rakennuksissa, kuten hylätyissä tehtaissa. Warehouse-klubin nimestä johdetaan myös myöhemmin yksi elektronisen musiikin genre, house.

Warehouse-klubi kuvastaa hyvin sitä piirrettä, joka erottaa teknokulttuurin tavanomaisesta yökerhoelämästä. Warehouse-klubilla suurin osa ihmisistä meni suoraan tanssilattialle tanssimaan, koska he olivat tulleet klubille vain Frankie Knucklesin musiikin ja Warehouse-klubin takia (Brewster & Broughton 1999, 315). Klubeista alkoi tulla yhdistävä paikka ihmisille, joilla oli samankaltaisia ajatuksia. DJ/tuottaja Chez Damier (Brewster & Broughton 1999, 315) mainitsee: ”Suurimmalle osalle ihmisistä Warehouse oli kirkko. Se oli aivan uutta: olet täydessä klubissa, etkä tunne ketään, vaikka samaan aikaan tunsit kaikki.”

Teknokulttuuri pyrki varhaisista vaiheista lähtien yhdistämään ja luomaan yhteenkuuluvuuden tunnetta ihmisille. Se halusi tarjota vaihtoehdon ihmisille, jotka olivat turhautuneet vallassa oleviin populaarikulttuurin ilmiöihin. Pertti Grönholm (1994) arveli vuonna 1994, että teknossa on kyse uusprimitivismistä, koneromantiikasta, muotioikuista, uskonnosta tai huuhaasta. Teknokulttuuri ei todennäköisesti ole tavoittanut aivan uskonnon mittoja, mutta siinä Grönholm oli kuitenkin oikeassa sanoessaan, että kyse on musiikista ja tanssista. Ja vaikka teknoyhteisössä on paljon samankaltaisuutta hippiliikkeen kanssa, on selvimmät erot kuitenkin yksilöllisyyden ja fyysisyyden korostaminen (Grönholm 1994).

Tähän yksilöllisyyden korostamiseen on liittynyt alusta saakka teknokulttuuria leimaava kapinallinen henki, jossa on pyritty irtautumaan arjen rutiineista ja normeista. Tanssilattia toimii alustana, jossa ihminen voi hylätä säännöt ja olla hetken aikaa kapinallinen (Brewster & Broughton 1999, 390). Vuonna 1994 arveltiin, että teknossa on pitkälti kyse eskapismista, jossa korostetaan oman egon merkitystä (Grönholm 1994). Tämän kaltainen näkökanta saattaa hyvinkin pitää paikkansa, sillä tekno syntyi aikakautena, jolloin markkinavoimat alkoivat enenevästi määritellä ihmisten elämää ja arvomaailmaa. Teknokulttuurissa nähtiin pakokeino näille voimille.

3.2 Alakulttuurista valtakulttuuriin

Populaarikulttuurissa on usein käynyt niin, että alakulttuurista on tullut valtakulttuuria tai vähintäänkin se on sulautunut osaksi valtakulttuurien kirjoa. Alakulttuurien voidaan kuitenkin katsoa olevan tärkeä osa populaarikulttuurin kannalta. Kari A. Hintikka esittää, että alakulttuurien yhteiskunnallinen tehtävä on ruokkia uusilla ideoilla ja näkökulmilla valtakulttuuria ja tajuntateollisuutta (Hintikka 1994, 123). Kuitenkin useasti alakulttuurin ilmiöille käy niin, että niistä tulee valtakulttuuria tai ainakin osa siitä (Hintikka 1994, 123). Näin voidaan katsoa käyneen myös synkeistä varastohallitapahtumista lähtöisin olleelle teknokulttuurille jo hyvin varhaisessa vaiheessa 90-luvun alussa. Brewster ja Broughton kysyvätkin, onko teknokulttuurissa enää mitään erikoista vai onko se sama asia kuin menisi lähipubiin (Brewster & Broughton 1999, 437). Pessimistisimmät näkevät, että teknokulttuurista on tullut täysi vastakohta niille ideologeille, jotka olivat tärkeitä koko kulttuurin synnyssä. Brewster ja Broughton näkevät kuitenkin, että vaikka klubit olisivatkin nykyään super-klubeja ja tapahtumat olisivat olemassa vain DJ:n takia, on kuitenkin aina olemassa voimakas alakulttuuri, josta löytyy aina jotain uutta ja tuoretta (Brewster & Broughton 1999, 438). Supertähtien myötä teknoyhteisön seinämät siirtyivät entistä kauemmaksi lähtöpisteestä, alakulttuurista (Inkinen 1994, 11).

Teknokulttuurikin sulautui pikkuhiljaa vuosituhaten vaihdetta kohden valtavirtaan, eikä 90-luvun alussa paljon puhuttua ”tanssin vallankumousta” tullut. Kuitenkin teknokulttuuri jäi osaksi valtakulttuureita ja omasta kokemuksesta voin väittää, että teknoyhteisö on elinvoimaisempi kuin koskaan historiansa aikana. Vaikka ne ideologiset suuntaukset, jotka leimasivat teknoyhteisöä sen alkuvaiheessa, eivät enää ole esillä niin vahvasti kuin ennen.

3.3 Teknokulttuuri Suomessa

Ensimmäiset merkittävät suomalaiset ”warehouse”-tapahtumat järjestettiin 80- ja 90-luvun vaihteessa. Kuten muuallakin Euroopassa, Suomessakin ensimmäiset tapahtumat olivat laittomia, lähinnä spontaanisti pienelle kaveriporukalle järjestettyjä varastohallijuhlia (Grönholm 1994, 23). Kun tarjolla ei ollut hyviä klubitiloja tapahtumien järjestämiseen, piti tapahtumat järjestää yleisesti vanhoissa rakennuksissa tai kellaritiloissa. Tapahtumapaikkojen sijainti ilmoitettiin yleisesti vasta viime hetkillä, jottei esimerkiksi poliisi olisi saanut tietoonsa paikkaa. Tällä tavoin vältettiin myös ”ei-toivottujen” ihmisten saapuminen tapahtumiin; kännisiä sekoilijoita” ei haluttu pilaamaan vaivalla järjestettyjä tapahtumia. Vuonna 1996 Helsingin Sanomien artikkelissa (HS 29.1.1996) 20-vuotias Liisi kertoo: ”Me ollaan eri porukkaa kuin ne, jotka nojailee baaritiskeihin yökerhoissa.” Tämän kaltaiset – jopa elitistiset – ajatukset ovat hyvin tyypillisiä monille teknokulttuurin edustajille. Teknoyhteisössä on hyvin selvästi havaittavissa ilmapiiri, jossa esimerkiksi monen muun nuorisokulttuurin edustajat koetaan jollain tapaa huonommaksi. ”Me-henki” on erittäin tiivis.

Suomessa teknokulttuurin siirtyminen klubeille voidaan sanoa alkaneen vuonna 1988, kun Helsinkiin perustettiin Berlin niminen klubi (Rautio 1995). Laittomat tapahtumat alkoivat pikku hiljaa vähentyä, vaikka niiden kaltaisia tapahtumia edelleen järjestettiin.

Suomessa teknokulttuuri ei ole koskaan noussut vahvasti valtakulttuuriin, vaan sitä on leimannut näihin päiviin vahva alakulttuurin leima. Tämän kaltaisia havaintoja voidaan

tehdä esimerkiksi seuraamalla musiikin myyntiä kuvaavia TOP-listoja, joiden sijoilta harvemmin löytyy selvästi teknokulttuurin edustajia. Teknokulttuuri on kuitenkin vakiinnuttanut paikkansa suomalaisessa kulttuuriympäristössä.

4 YHTEISÖSTÄ YHTEISÖLLISYYTEEN

Yhteisöt ja yhteisöllisyys ovat olennainen osa ihmisluontoa. Me kuulumme väistämättä jonkinlaisiin yhteisöihin, vaikka me emme sitä tiedostaisikaan. Yksi selkeimmistä yhteisöistä, joita meillä voi olla, on perhe tai työ- ja koulu yhteisö. Perhe muodostaa yhteisön, jonka jäsenillä on jokin yhteinen tekijä, sukulaisuus. He saattavat jakaa samankaltaisia arvoja ja tapoja (Lehtonen 1990, 15).

Ihmiset hakeutuvat erilaisiin yhteisöihin toimiakseen toisten ihmisten kanssa, saadakseen informaatiota, solmiakseen ystävyys-suhteita tai saadakseen tukea toisilta samalla tavalla ajattelevilta ihmisiltä (Preece 2000, 34,80). Antti Hautamäki (2005, 8) viittaa *Yhteisöllisyyden paluu* -kirjassa Aristoteleen, jonka mielestä yhteisöllisyys on olennainen tekijä onnelliseen elämään ja peruspiirre ihmisissä. Aristotelen mukaan ihmisellä olisi siis luontainen tarve hakeutua erilaisiin yhteisöihin. Hautamäki jatkaa, että yhteiskuntatutkimuksen mukaan yhteisöt perustuvat merkityksen ja identiteetin etsimiseen. Yhteisöjen avulla ihmiset muodostavat näin ollen omaa minäkäsitystään ja identiteettiään. Mielikuvien avulla rakennetaan käsitystä niin itsestään kuin yhteisöstä johon kuuluu. Hautamäki huomauttaakin, että mielikuviutus on tärkeimpiä yhteisöllisyyttä ylläpitäviä voimia, kun yhteisöllisyyttä lähestytään yhteiskuntatutkimuksen näkökulmasta.

Kuten edellä mainitsin, on yhteisöllisyydellä tärkeä osa ihmisen oman identiteetin rakentumisessa. Ollaksemme yksilöitä meidän on oltava yhteisön jäseniä (Tuomi 2005, 133). Ilman yksilöllisyyttä kaikki olivat vain yhtä joukkoa, jolloin yhteisöllisyyttä ei voisi syntyä. Yhteisö muodostaa sisällään kuviteltuja merkityksiä, joita tuotetaan kommunikoimalla

(Tuomi 2005, 159). Näiden mielikuvien ja merkitysten kautta yhteisöt saavan konkreettisen muodon, joiden kautta yhteisölle syntyy sosiaalisia rakenteita.

Opinnäytetyössäni käsittelemäni yhteisön muodostavat ihmiset, jotka käyttävät Platinumia kommunikointiin toistensa kanssa sekä syventävät suhdettaan teknokulttuuriin. Käytän paikoittain myös termiä teknoyhteisö, jolla viitataan koko elektronista tanssimusiikkia harrastavaa joukkoa. Tarkoitan teknoyhteisöllä ihmisiä, jotka harrastavat elektronista tanssimusiikkia esimerkiksi kuuntelemalla elektronista musiikkia tai käymällä tapahtumissa, joissa soitetaan elektronista musiikkia. Platinumin yhteisö sijoittuu rakenteellisesti teknoyhteisön alle. Platinumin kaltaiset pienemmät yhteisöt myös toteuttavat konkreettisemmin teknoyhteisön toimintaa, koska yhteisön jäsenillä on selkeästi jokin tekijä, joka sitoo heitä. Tässä tapauksessa se on Platinumin verkkosivu, jonka kautta yhteisön jäsenten välinen kommunikaatio tapahtuu. Vastaavasti Klubituksen jäsenet kokevat yhteisöllisyyttä Klubituksen verkkosivun välityksellä.

Yhteisön määrittelyminen voi olla jokseenkin hankalaa, mikäli yhteisö määriteltäisiin esimerkiksi vain tietyn alueellisesti rajattavaksi yksiköksi, kuten Heikki Lehtonen huomauttaa ja korostaakin, että yleinen viittaus tilaan, sosiaaliseen vuorovaikutukseen tai yhteenkuuluvuuteen ei riitä selventämään yhteisön käsitettä (Lehtonen 1990, 17). Jotta yhteisön käsitettä tietystä ryhmästä voitaisiin käyttää, Lehtonen esittää, että ”yhteisöstä puhuminen edellyttää, että on olemassa ihmisryhmä, joka toimii auktorina vuorovaikutuksessa” (Lehtonen 1990, 24). Yhteisöstä tulisi löytyä vuorovaikutussuhdetta sen jäseniin sekä ei-jäseniin, jotta yhteisön määritelmä toteutuisi. Yhteisöksi voidaan näin ollen käsittää sellainen ryhmä ihmisiä, jotka toimivat tiettyjen yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti.

4.1 Yhteisöllisyys

Lehtosen määritelmän mukaan yhteisöllisyys nähdään sosiaalisen vuorovaikutuksen ominaisuutena, tapana tai toimintaperiaatteena (Lehtonen 1990, 25). Lehtosen määritelmän mukaan siis yhteisöllisyys voidaan nähdä tavoitteena ja ideana, jonka mukaan joukko ihmisiä pyrkii elämään (Lehtonen 1990, 26). Samankaltaisia johtopäätöksiä on myös Anja Alasilalla, joka määrittelee yhteisöllisyyden keskeisiksi tekijöiksi yhteisön tarkoituksen, mukana olevat ihmiset sekä toimintaperiaatteet (Alasilta 2002, 247). Kun tarkastellaan ihmisjoukkoa, joka toimii tiettyjen toimintaperiaatteiden ja ideoiden mukaan, voidaan sanoa, että on kyseessä yhteisöllisyydestä. Tämä ei kuitenkaan tarkoita vielä sitä, että tämä joukko täyttäisi yhteisön käsitteelle vaaditut kriteerit, kuten Lehtonen huomauttaa (Lehtonen, 1990, 26).

4.2 Verkkoyhteisö

Yhteisöllisyyden merkityksen lisääntymiselle yhteiskunnassamme löytyy varmasti lukuisia syitä, mutta yksi selkein on varmastikin internetin mahdollistamat yhteisöt. Nopeasti ajateltuna verkkoyhteisöjen voisi kuvitella olevan jollakin tapaa erilaisia luonteeltaan, mutta näin ei kuitenkaan ole. Vaikka tutkijat olivat viime vuosituhannen lopussa vielä sitä mieltä, että internetin yhteisöt ovat virtuaaliyhteisöjä, he ovat kuitenkin nyt sitä mieltä, ettei niissä ole mitään virtuaalista (Tuomi 2005, 158). Verkkoyhteisöt noudattavat samoja periaatteita ja piirteitä kuin reaali maailman yhteisöt. Selvimpänä erona on kuitenkin, että välittömin yhteisöllisyyden piirre on verkossa tapahtuva kommunikointi.

Nykyisen kaltaisten verkkoyhteisöjen, jotka toimivat internetissä, voidaan sanoa lähteneen kehittymään kun yhdysvaltalainen Tim Berners-Lee kehitti vuonna 1990 World Wide Webin (Wikipedia, World Wide Web). WWW oli alun perin suunnattu etupäässä tutkijoille, jotta he pystyisivät helposti kommunikoimaan keskenään ja vaihtamaan ajatuksia. WWW oli kuitenkin vielä tällöin puhtaasti tekstipohjainen sovellus, eli siinä ei ollut graafista

käyttöliittymää. Tällaisen kuitenkin kehitti vuonna 1993 Marc Andresseen (Wikipedia, Internet). Internetistä alkoi muodostua pikku hiljaa erinomainen keino etenkin erilaisille pienille yhdistyksille ja järjestöille, jotka saattoivat käyttää WWW-sivuja tiedottamiseen ja itsestään kertomiseen (Wikipedia, Internet).

Yhteisöllisyyden tutkija Jenny Preece (2000, 10) määrittelee verkkoyhteisölle neljä peruspiirrettä: ihmiset, tarkoitus, toimintatavat ja tietotekniikka. Näistä kolme ensimmäistä sopii myös määriteltäessä perinteisiä yhteisöjä, mutta viimeinen määrittelee selkeästi, että kyseessä on verkkoyhteisö. Yhteisö koostuu ihmisistä, jotka mahdollistavat sen toteutumisen. Ilman tarkoitusta yhteisöllisyydelle ei olisi mahdollisuuksia. Tarkoitus on se tekijä, joka ajaa ihmisiä toimimaan yhdessä ja näin muodostamaan yhteisöllisyyttä. Toimintatavat määrittävät sitä, miten yhteisön jäsenet toimivat ja millä keinoin tavoitteisiin pyritään. Verkkoyhteisön kohdalla tietotekniikka on oleellinen tekijä, koska ilman sitä kyseessä ei todennäköisesti olisi verkkoyhteisöä.

Ne ratkaisut ja valinnat, koskien teknisiä seikkoja suunniteltaessa verkkoyhteisöä, määrittelevät suurelta osin yhteisöllisyyden toteutumista. Verkkoyhteisön kehittäjällä on suuri vastuu siitä, minkälaisia teknisiä ratkaisuja hän tekee, jotta valinnat tukisivat yhteisön tarpeita ja sen toimintamahdollisuuksia (Preece 2000, 234). Väärä tekniikka tai ratkaisu voi koitua ongelmaksi, mikäli ylläpitäjä haluaa kehittää yhteisöllisyyttä pitämällä sivulla. Esimerkiksi yksinkertainen bulletin board -tyyppinen keskustelutekniikka voi olla haasteellinen ja epäselvä ylläpitää, kun keskustelijoita ja aiheita on satoja. Kun sivu on hankala käyttää, tämä voi pahimmassa tapauksessa tarkoittaa sitä, että käyttäjät lopettavat tällaisen sivun käyttämisen ja etsivät toisen, paremmin omiin tarpeisiinsa sopivan.

1990-luvun alussa syntyi verkkoon monia sanan varsinaisessa merkityksessä olevia virtuaaliyhteisöjä. Tunnetuin virtuaalimaailma oli Active Worlds, joka toimi erikseen ladattavan sovelluksen kautta. Active Worlds -maailmassa käyttäjä loi itselleen hahmon, jonka kautta hän toimi virtuaalisessa maailmassa. Käyttäjä saattoi vierailta esimerkiksi

Yellow Stonen kansallispuistossa tai käydä ostoksilla kaupassa (Preece 2000, 252). Ilkka Tuomi (2005, 158–59) huomauttaa *Yhteisöllisyyden paluu* -kirjassa, että internetissä tapahtuva kommunikaatio harvemmin on täysin virtuaalista, koska yhteisöt harvemmin kommunikoivat pelkästään sähköisen viestinnän varassa. Verkkokeskustelijat tapaavat toisiaan verkkojen ulkopuolella ja syventävät suhdettaan yhteisöön tällä tavoin.

Mikäli verkkoyhteisöllisyys ajateltaisiin pelkästään virtuaaliseksi kommunikaation muodoksi, voi sillä olla kielteisiäkin mielikuvia. Verkkoviestinnän tutkija Anja Alasilta (2002, 248) huomauttaa, että verkkoyhteisöjä saatetaan vieroksua, koska niiden ajatellaan olevan epänormaali korvike normaalille elämälle. Alasilta kuitenkin muistuttaa, että kommunikointi verkossa on ymmärrettävä vuorovaikutuksen täydentäjäksi. Ilkka Tuomi (2005, 137) jatkaa samoilla linjoilla sanoessaan, että tietoverkot mahdollistavat yhteistyötä sosiaalisen vuorovaikutuksen jatkeena ja täydentäjänä. Platinumin ja Klubituksen keskustelupalstoilla ihmiset ehdottavat erilaisia tapoja tavata yhteisön jäseniä myös tietoverkkojen ulkopuolella. Vaikka ihmiset tapaavatkin useasti klubi tapahtumissa, haluavat ihmiset silti nähdä toisiaan myös arkisemmissakin tapahtumissa, kuten liikuntakerhoissa tai peli-illoissa. Erilaiset tapahtumat vahvistavat yhteisöllisyyttä, etenkin koska monasti ne syntyvät suoraan yhteisön jäsenten voimasta, ilman että ylläpitäjä osallistuu millään tavalla niihin.

Hyvänä esimerkkinä yhteistyön voimasta on vuonna 2001 järjestetty Kaste-tapahtuma, joka syntyi täysin Platinumin yhteisön jäsenten toimesta. Kaste oli Porvoossa talkoovoimin syntynyt elektronisen musiikin tapahtuma. Yhteisön aktiivisimmat jäsenet kommunikoivat Platinumin välityksellä tapahtuman tuotannollisista seikoista, sopivat tapaamisia ja hoitivat järjestelyitä. Keskustelun kautta haettiin vapaaehtoisia erilaisiin tehtäviin, kuten valomiehiä ja lipunmyyjiä. Tapahtuma syntyi täysin ilman Platinumin ylläpidon avustusta, vaikka esimerkiksi ylläpidosta löytyy tapahtumatuotannon ammattilaisia. Kaste-tapahtuman järjestelyihin osallistuneet olivat tapahtumatuotannon harrastajia, mutta selkeän organisoinnin ja tiiviin yhteisöllisen toiminnan ansiosta tapahtuma onnistui erittäin hyvin.

Mutta millä tavalla verkkoyhteisöt eroavat reaali maailman yhteisöistä? Koska internet ei ole sidottu johonkin tiettyyn paikkaan ja aikaan, on internetin välityksellä mahdollista luoda ihmisten kesken yhteisöjä, joita erottaa maantieteellinen etäisyys tai aika (Alasilta 2002, 248). Samasta asiasta kiinnostuneet ihmiset voivat toimia yhteisöllisesti internetin välityksellä, vaikka he asuisivat täysin eri puolilla maapalloa. Koska internet tavoittaa nykyään niin suuren osan väestöstä, on välittömän palautteen saaminen mahdollista.

Alakulttuureille – kuten teknoyhteisölle – verkko on tarjonnut mittavat mahdollisuudet toteuttaa yhteisöllisyyttä. Verkon avulla pystyy tavoittamaan huomattavasti suuremman ihmismäärän kuin reaali maailmassa. Heli Vaaranen (2005, 137) määrittelee tyypillisiksi piirteiksi nuorten yhteisöille esimerkiksi vapaaehtoisuuden, taitoon perustuvan ja muuttuvan hierarkkisuuden, nopean päätöksenteon ja avoimuuden muutoksille. Toimintaa ei ole sidottu resursseihin, vaan toiminta syntyy jokaisen omasta halusta ja taidoista toteuttaa yhteisöllistä toimintaa.

Verkkoyhteisöissä olennainen yhteisöllisyyttä muodostava tekijä on verkkosivu, jonka välityksellä ja avulla yhteisö toimii ja kommunikoi. Mutta mitkä ovat yhteisön toiminnan mahdollisuudet, mikäli sivun ylläpitäjä päättäisikin lopettaa sivun? Kun yhteisön olemassa olo ja toteutuminen perustuvat käytännössä yhden verkkosivun varaan, yhteisön voi olla melko vaikeaa lähteä rakentamaan uudelleen yhteisöllisyyttä esimerkiksi uuden sivun kautta. Toisaalta ihmiset nopeasti tavoittava verkko mahdollistaa yhteisöllisyyden toteutumista, vaikka tilanteet muuttuisivat äkillisesti. Kuten monilla muillakin yhteisöillä, on Platinumillakin nimeään kantava IRC-kanava. Tätä IRC-kanavaa voi pitää eräänlaisena Platinumin alayhteisönä, koska se ei suoranaisesti ole tekemissä itse sivuston kanssa, sekä se on perustettu täysin käyttäjien voimin. Vuonna 2003 kanava joutui krakkerien valtaamaksi. Ihmiset reagoivat kuitenkin varsin nopeasti ja perustivat välittömästi lähes samalla nimellä uuden kanavan. Uudesta kanavasta tiedotettiin Platinumin sivuilla, ja onnistuneesti kaikki löysivätkin uuden kanavan.

Mikäli Platinum päätettäisiin ajaa alas, voisi olla hyvinkin mahdollista, että yhteisön aktiivisimmat jäsenet perustaisivat uuden sivun. Tällaisen uudelleen kasatun yhteisön mahdollisuudet pysyä hengissä saattavat kuitenkin olla varsin pienet, koska selkeää toimintaa pyörittävää henkilöä olisi vaikeaa löytää. Uudelleen kasattu yhteisö saattaisi toimia hetken aikaa useamman henkilön toimesta, mutta mikäli selkeää johtavaa henkilöä ei löydy, on hyvin mahdollista että toiminta tyrehtyy. Vapaaehtoisessakin toiminnassa on tärkeää, että on olemassa edes jonkinlainen toimiva johto. Verkkoyhteisöissä ylläpito näyttlee eräänlaista esivaltaa, joka pitää huolen, että toiminta yhteisössä sujuu hyvin. Ylläpitäjän ei kuitenkaan tule kontrolloida yhteisön sosiaalisia toiminta mahdollisuuksia, vaan se pyrkii rakentamaan hyväksytyjä toimintatapoja säännöillä ja ohjeilla (Preece 2000, 36). Liialliset rajoitteet ja mielivaltainen vallankäyttö karkottavat niin nykyisiä kuin uusiakin jäseniä.

Olellaisin tekijä verkkoyhteisöissä on se, että ne mahdollistavat vuorovaikutuksen sellaisten ihmisten kesken, jotka ajattelevat samoin, mutta heitä erottaa huomattavat maantieteelliset erot (Alasilta 2002, 248). Suomessa erilaisten verkkoyhteisöjen muodostuminen on ollut erittäin hedelmällistä, koska maassa on jo varhaisessa vaiheessa suhtauduttu positiivisesti uuden teknologian kehittämisen ja käyttöön, näin on ollut myös teknokulttuurin saralla. Teknokulttuurissa voi nähdä kulminoituvan aikamme mielenkiintoisimmat ilmiöt, jotka liittyvät etenkin tietokoneisiin sekä ihmisen ja teknologian suhteeseen (Salmi). Erittäin hyvä esimerkki on Jarkko Oikarisen vuonna 1988 kehittämä Internet Relay Chat (IRC). Oikarinen kehitti sovelluksensa Oulun yliopiston tarpeisiin, jotta tutkijoilla olisi mahdollisuus helpommin kommunikoida keskenään pitkienkin etäisyyksien päästä. IRC saavutti maailman laajuista tunnettavuutta etenkin Neuvostoliiton hajotessa, kun käyttäjät kertoivat vallankaappauksen tapahtumista IRC:n välityksellä (Wikipedia, IRC). IRC on edelleen erittäin suosittu sovellus. Se on myös viime vuosina synnyttänyt ympärilleen elinvoimaisia yhteisöjä, joista voidaan mainita erityisesti IRC-Galleria (ks. www.irc-galleria.net), joka on yksi Suomen suurimmista verkkoyhteisöistä.

4.3 Teknoyhteisöjä verkossa

Suomalainen teknoyhteisö toimii varsin aktiivisesti verkossa. Platinumin ja Klubituksen kaltaisten suuria joukkoja kokoavien yhteisöjen lisäksi Suomesta löytyy eri teknokulttuurin ala-genrien verkkoyhteisöjä. Näistä merkittävimmät ovat drum'n'bass-musiikkiin painottunut Stealthunit (ks. www.stealthunit.net) sekä psy-trance-yhteisö Elixiria (ks. www.elixiria.fi). Platinumista ja Klubituksesta poiketen nämä sivustot pyrkivät keskittymään vain tiettyyn musiikin genreen ja profiloitumaan sen kautta. Niiden käyttäjämäärät eivät ole yhtä suuria kuin Platinumin tai Klubituksen, mutta niiden toiminta on varsin tiivistä ja keskittynyttä. Platinumin ylläpitäjän näkökulmasta katsottuna esimerkiksi Stealthunit-sivuston yhteisöllisyys on huomattavasti tiiviimpää ja yhtenäisempää kuin esimerkiksi Platinumin tällä hetkellä. Kun käyttäjiä ei ole tuhansia, pystyy sivun käyttäjät helpommin hahmottamaan ketä yhteisöön kuuluu. Kun käyttäjämäärät ovat pieniä, ei myöskään synny erilaisia ”kuppikuntia”, jotka kerääntyvät yhteisön sisällä omiksi joukoikseen.

Tarkastelin suomalaisten sivuston lisäksi kahta ulkomaalaista sivustoa, jotka tarjoavat hyvin samankaltaista sisältöä kuin mitä Platinum uudistuksensa myötä pyrkii välittämään. Valitsin tarkasteltavaksi yhden sivun Alankomaista ja yhden Ruotsista. Alankomaissa teknokulttuurilla on varsin merkittävä asema osana populaarikulttuuria, joten tässä mielessä on mielekästä ottaa tarkasteluun sivu, jonka voidaan olettaa tarjoavat uusinta ja ajankohtaisinta sisältöä. Ruotsalaisen sivuston otin tarkasteltavaksi niin maantieteellisistä syistä kuin siitä, että Suomen ja Ruotsin teknokulttuureissa on samankaltaisia piirteitä.

Alankomaissa vaikuttava Partyscene (ks. www.partyscene.nl) tarjoaa perinteisen keskustelun lisäksi mm. huomattavan määrän erilaisia haastatteluja, artikkeleita ja levyarvosteluita. Sivusto pyrkii niin sisällöllään kuin ulkoasullaan antamaan ammattimaisemman ja ajanhermolla olevan kuvan käyttäjälle (KUVA 1). Käyttäjälle

muodostuu selkeästi kuva siitä, että sivua ylläpitää ammattitaitoisia ihmisiä, jotka tuottavat mielenkiintoista sisältöä. Toimituksellisen sisällön lisäksi Partyscene tarjoaa keskustelufoorumin. Partyscenen pääpaino on selkeästi enemmän toimituksellisessa sisällössä kuin keskustelussa. Keskustelualueen ulkoasu on varsin karsittu, vaikka erilaisia kategorioita riittää tapahtumista sokkotreffeihin. Aktiivisimmat alueet ovat kuitenkin tapahtuma- ja dj-keskustelut. Partyscenen painotus toimitukselliseen sisältöön on myös havaittavissa sivun päänavigaatiosta. Linkki keskusteluihin on sijoitettu sivun yläreunan päänavigaatioissa oikeaan reunaan, kun sivun vasen laita on varattu sivun oleellisimmille osioille.

The screenshot shows the Partyscene website interface. At the top, there is a navigation menu with links for HOME, NEWS, AGENDA, PARTYPICS, WINNER, INDUSTRY, HOTSPOTS, FORUM, COMMUNITY, and SCENES. Below the menu, there are several news articles with thumbnails and titles. A video player is visible on the right side of the page, showing a scene from a movie. At the bottom, there is a forum section with a table of topics and replies.

Topics	Reacties	Topic Starter	Laatste reply
win innercity k...	1	dep999	13-11-06 14:22 door dep999
grand opening b...	5	Krizz	13-11-06 12:28 door Krizz
grand opening b...	5	Krizz	06-11-06 16:39 door Krizz
patrick chardro...	1	hidajat	31-10-06 15:15 door hidajat

KUVA 1. Partyscene teknokulttuurisivusto Alankomaista. (Partyscene)

Ruotsalainen TranceClubber (ks. www.tranceclubber.com) tarjoaa sivuillaan vastaavanlaista sisältöä kuin mitä PartyScene, mutta toteutus ei kuitenkaan ole yhtä onnistunut. Sivun graafinen ulkoasu ei varsinaisesti ole houkuttelevin ja käyttöliittymä on hieman vaikea lähestyä (KUVA 2). Sivulta löytyy kuitenkin kohtalaisesti artikkeleita ja haastatteluita, joten sivulta löytyy varmasti mielenkiintoista sisältöä ruotsalaisille teknokulttuurin harrastajille. Sivulta löytyy myös mahdollisuus keskusteluun. Keskustelufoorumi on rakenteeltaan erittäin yksinkertainen, mutta tästäkin huolimatta se on varsin hidas. Keskusteluja on kategorioitu jonkin verran, mutta jako on selkäesti tehty teknokulttuurisia aiheita silmällä pitäen. Keskustelufoorumin käytettävyys ei toisaalta ole kovinkaan hyvä, johtuen etenkin hitaudesta, mutta myös epäselvästä luokittelusta ja taitosta. Keskustelualueilla on kuitenkin huomattava määrä viestejä, joten TranceClubberin yhteisön voidaan olettaa olevan suhteellisen aktiivinen.

Sisällöllisesti kumpikin sivu sisältää sellaisia elementtejä ja osioita, joita myös Platinumin uudistuksen myötä pyritään tuomaan sivulle. Merkittävimmät vaikutteet kuitenkin tulevat Partyscene sivulta, joka pitää sisällään hyvin pitkälti niitä tavoitteita ja suunnitelmia, joita myös Platinumin verkkolehden suunnittelussa on otettu tavoitteeksi. Kun tarkastellaan kahden edellä mainitun sivun keskustelualueita, voidaan todeta, että Platinumin keskustelualue on tässä tapauksessa kehittyneempi niin käytettävyydeltään kuin monipuolisuudeltaan. TranceClubberin tekniset ratkaisut keskustelualueen suhteen eivät selvästikään ole ajantasalla. Eivätkä ne vastaa sivun käyttäjämääriä.

KUVA 2. Ruotsalainen TranceClubber. (TranceClubber)

5 VERKKOYHTEISÖÄ UUDISTAMASSA

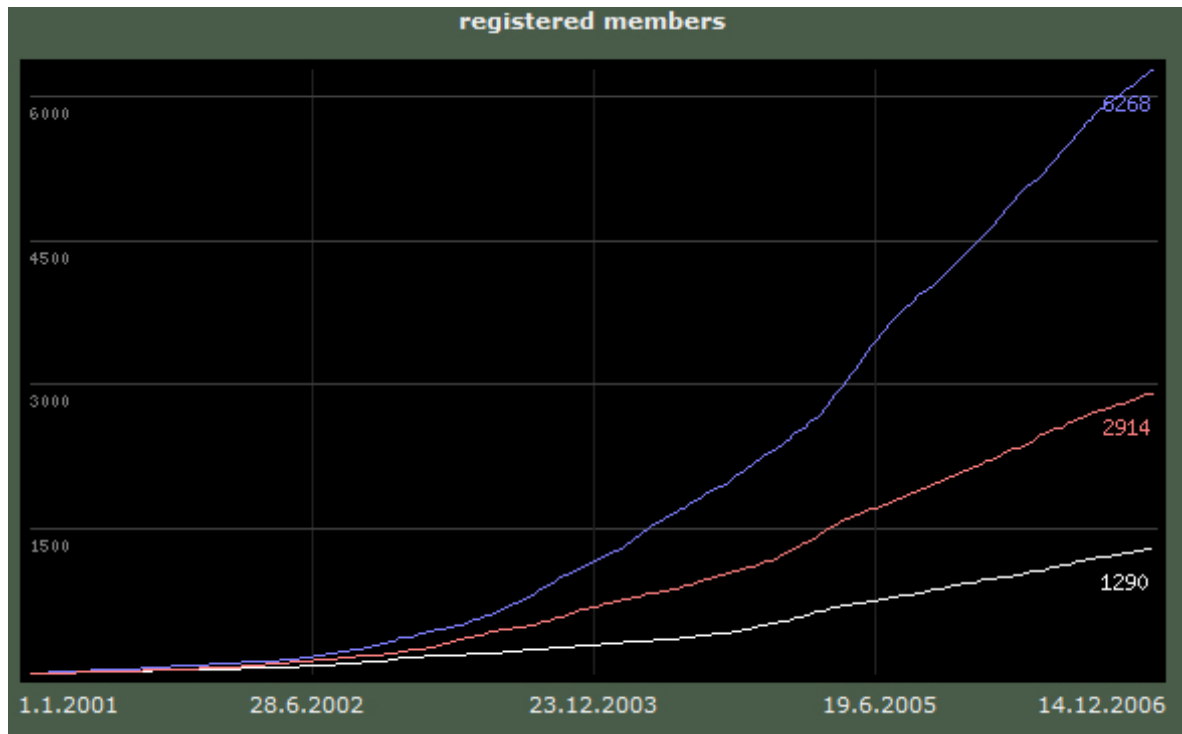
5.1 Lähtökohdat

Platinumien käyttäjien keskuudessa alkoi vuoden 2003 jälkeen nousta mielipiteitä, että sivustolla ei tapahdu enää juuri mitään. Tämä näkyi erityisesti uusien keskustelujen määrässä. Käyttäjät kokivat Platinumien vanhentuneen ja sosiaalisen ilmapiirin näivettyneen. Yhteisö, jossa on jäseniä vähän, ei synnytä tarpeeksi keskustelua ja näin ollen ei ole

mahdollisille uusille jäsenille kiinnostava. Vastaavasti yhteisö, jossa jäseniä on liikaa aiheuttaa sekavuutta. (Preece 2000, 91).

Uusia käyttäjiä rekisteröityi tasaiseen tahtiin, mutta uusia aktiivisia keskustelijoita ei juuri tullut lisää. Kun verrataan Klubituksen ja Platinumin rekisteröityneiden käyttäjien määrää, voidaan huomata merkittävä ero. Sivujen статистиikkojen perusteella marraskuussa 2006 Klubituksessa on 11943 käyttäjää (Klubitus, Statistics), kun Platinumissa on 6279 käyttäjää (Platinum, Board Statistics). Samaan aikaan kun Platinumin käyttäjien aktiivisuus väheni, syntyi Klubituksen käyttäjämäärissä selvää kasvua. Nämä tapahtumat sijoittuvat vuosille 2003–2004, jolloin muutokset olivat selkeimmät. Klubituksen käyttäjämäärissä alkoi tapahtua samoihin aikoihin selvää kasvua, kuten kuvan 3 kaavio osoittaa.

KUVA 3. Klubituksen käyttäjämäärät sukupuolijakauman mukaisesti esitettynä. Sininen miehiä, punainen naisia, valkoinen ei ole halunnut ilmoittaa. (Klubitus)

Platinumilmapiiriä oli ennestäänkin leimannut se, että kynnys uuden keskustelun aloittamiseen oli korkea. Uuden keskustelun tuli olla tarkkaan harkittu aiheeltaan ja näkökulmaltaan. Mikäli uuden käyttäjän aloittama keskustelu ei miellytä vanhempia käyttäjiä, on tuomio yksimielinen. Platinumilmapiiri heijastaa hyvin koko teknokulttuuria vaivaavaa elitismia, jossa erilaisiin ajatuksiin suhtaudutaan periaatteessa hyväksyvästi ja avoimesti, mutta käytännössä yhteisö on varsin sisäänpäin kääntynyt. Uudelle keskustelijalle tällä voi olla tyrmäävä vaikutus.

Kun pelkkä keskustelufoorumi ei onnistunut houkuttelemaan käyttäjiä enää yhtä tehokkaasti, oli löydettävä keinoja kehittää yhteisöä ja antaa sille mahdollisuuksia toimia.

5.2 Yhteisöllisyyttä ylläpitämässä

Ainekset onnistuneeseen yhteisöllisyyteen löytyvät suurimmaksi osaksi yhteisön jäsenten voimasta. Ilman aktiivisia ihmisiä ei yhteisöllisyyden toteutumiselle ole riittävästi takeita. Ylläpitäjän rooli yhteisöllisyyden rakentumisessa on tärkeä, koska ylläpitäjä tarjoaa ihmisille rakenteet ja kehykset siihen, miten yhteisön on mahdollista kehittyä (Preece 2000, 229–230). Platinumissa ylläpito on lähtökohtaisesti pyrkinyt antamaan yhteisön toimia itsenäisesti. Ylläpito on luottanut siihen, että yhteisön jäsenet kontrolloivat itseään ja toisiaan, jolloin ylläpidon ei ole tarvinnut puuttua merkittävästi yhteisön toimintaan. Se, että yhteisö pystyy toimimaan järjestelmällisesti ja rakentavasti, ilman että ylläpito puuttuu jatkuvasti tai näkyvästi sen toimintaan, on tarjonnut yhteisölle mahdollisuuden kehittyä täysin sen omin ehdoin.

Kun tarkastelen verkkoyhteisön toimintaa ylläpitäjän roolista, olen havainnut, että mikäli ylläpito puuttuu liaksi yhteisön toimintaan niin hyvässä kuin pahassa, sillä on usein keskustelua latistavaa vaikutusta. Ylläpidon vallan käyttö koetaan helposti oikeuksia tai mielipiteitä rajoittavana tekijänä. Se, että yhteisö pystyy säätelämään itseään, ei välttämättä kuitenkaan aina tuota pelkästään positiivisia ilmiöitä. Se, että uudelle käyttäjälle keskustelu

Platinumissa saattaa tuntua hankalalta, voi osittain johtua siitä, että yhteisön vanhat jäsenet puuttuvat varsin nopeasti uuden käyttäjän kirjoituksiin ja mielipiteisiin.

5.3 Käyttäjät yhteisössä

Muutosten vahvistuessa vuonna 2004 kummallakin sivustolla aktiivisena keskustelija vaikuttanut käyttäjä perusti Platinumiin ja Klubitukseen keskustelut, jossa oli tarkoitus pohtia sitä, onko Klubitus muodostumassa suomalaisen teknoyhteisön pääasialliseksi äänenkannattajaksi. Keskustelut keräsivät runsaasti kommentteja.

Molempien sivujen keskusteluissa tuli samankaltaisia havaintoja yhteisöllisyyden rakentumisesta, kuin mitä olen itse havainnut tutkiessani asiaa. Keskusteluissa ja kyselyssä tuli ilmi, että ihmiset arvostavat erityisesti Klubituksessa yksityis- ja ryhmäviestin ominaisuutta sekä tapahtumakalenteria. Näiden ominaisuuksien avulla ihmiset voivat kommentoida helposti toistensa profiileja tai perustaa suljettuja keskusteluja, joihin pääsee vain siihen valitut nimimerkit. Nämä ominaisuudet on koettu erityisesti yhteisöllisyyttä vahvistavaksi tekijäksi. Ihmisillä on ollut mahdollisuus kommunikoida pienemmissä ryhmissä, ilman että koko sivuston käyttäjät pääsevät seuraamaan keskusteluja. Tapahtumajärjestäjät ilmoittavat aktiivisesti tapahtumiaan kalenteriin, jolloin ihmisten on helppo seurata tarjontaa.

Platinum kohdalla ihmiset arvostavat eniten asiapitoisuutta. Moni oli sitä mieltä, että mikäli haluaa keskustella vakavasti ja asiantuntevasti asioita, on Platinum tässä tapauksessa oikea osoite. Monelle musiikintuottajalle ja tekniikasta kiinnostuneelle Platinumin tekniikkakeskustelu on ollut erittäin hyödyllinen apu. Nimimerkki Caro² (Klubitus) pohti Platinumin etuja DJ:n näkökulmasta Klubituksessa: ”Platinumilla on huomattavasti analyyttisempi ote asioihin.... Kerrotaan tasoista, kerrotaan rakenteesta, onko vaihdettu väärässä vaiheessa, sorvaukset ja kaikki monet tämän foorumin käyttäjille täysin tuntemattomat termit ovat plattarissa hyvin viljeltyneenä.” Platinum profiloitui hiljalleen

yhteisönä, jonka jäsenet olivat pitkän linjan teknokulttuurin harrastajia. He tiesivät monipuolisesti kulttuurin vaiheista ja yksityiskohdista. Asiantuntemuus on tietysti hyödyllinen asia, koska silloin annettuun informaation pystyy luottamaan, mutta valitettavasti Platinumin kohdalla sillä oli myös kielteisiä puolia. Platinumin käyttäjät koettiin kaikkietävinä elitisteinä.

Keskeisempänä ongelma Platinumissa ihmiset kokivat yhteisöllisyyden puutteen ja tämän heijastumisen keskustelujen määrään. Nimimerkki Tres kirjoitti tammikuussa 2004 (Platinum): ”Yhteisöllisyys. Sitä klubituksessa on nyt enemmän kuin plattarissa sitten vuoden 2001. Plattari on nykyään joukko satunnaisia ihmisiä jotka nyt vaan sattuu keskusteleen täällä koska tää on 'kätevä', kun taas Klubitus on tällaiselle elämäntapahörhölle elämäntavan jatke. Platinum olisi voinut olla sitä, mutta nyt pitäis tapahtua suuria muutoksia plattarin käyttöliittymässä ja kävijöiden asenteissa jotta siihen päästäis.” Teettämässäni kyselyssä tuli vastaavanlaisia ajatuksia ilmi. Moni vastaaja koki, että Platinumissa vaikuttaa tällä hetkellä vain muutama henkilö ja sivusta on muodostunut näiden henkilöiden hiekkalaatikko, jossa he voivat käyttäytyä miten haluavat. Moni kiinnitti myös huomiota siihen, kuinka vähän oli varsinaista keskustelua teknokulttuurista ja kuinka suurin osa keskustelusta ei liittynyt millään tavalla teknokulttuuriin. Eräs vastaaja kuvailee Platinumia seuraavasti: ”Nykyään vaikuttaa siltä, että Platinum on muutaman henkilön leikkikenttä, eikä sama satojen ihmisten foorumi, mitä se on ehkä joskus ollut. Keskustelut keskittyvät lähinnä other topics- ja freestyle-osioihin, eivät niinkään musiikkiin tai teknokulttuuriin.” Teknokulttuuristen keskusteluaiheiden puuttuminen on koettu monen käyttäjän kohdalla isoksi miinukseksi. Kun keskustelut painottuvat normaaleihin jokapäiväisiin teemoihin, on monella tullut kuva, että kaikki oleellinen keskustelu on jo käyty Platinumissa.

Kyselyssä eräs Platinumin vastaaja oli samoilla linjoilla kuin nimimerkki Tres kahta vuotta aikaisemmin. ”Platinum on kuihtunut huomattavasti siitä, mitä se oli muutama vuosi sitten. Silloin platinumia vielä saattoi pitää tärkeänä osana suomalaista teknokulttuuria ja sillä oli jonkinlainen yhteisöllinen rooli, nykyään monet aktiiviset kirjoittajat ovat hiljenneet. Suurin

osa teknokulttuurin rakentumiselle relevantista keskustelusta käydään todennäköisesti ircissä tai klubituksessa. Platinumin ainoat merkittävät kottribuutiot teknokulttuuriin ovat mielestäni foorumin promo mixes ja promo tracks -osiot.” Platinumin käyttäjillä on varmasti ollut ja on edelleen kovia odotuksia sivun suhteen, koska ensimmäisten vuosiensa aikana se kokosi teknoyhteisöä selkeästi alleen. Kun lähtökohtaisesti asiapitoisuuden painottunut sivu hiljalleen taantui, eikä se onnistunut tarjoamaan enää vastaavanlaista teknokulttuuria mullistavaa sisältöä kuin aikaisemmin, moni käyttäjä koki Platinumin käyneen turhaksi.

Klubituksen yhteisöllisyyttä vahvistavat ominaisuudet houkuttelivat ihmisiä osallistumaan aktiivisemmin sen keskusteluihin ja toimintoihin, kun samaan aikaan Platinumin käyttäjien aktiivisuus väheni. Platinumin tilannetta huononsi, ettei sivulle tullut juurikaan mitään uutta kokonaisuuden kannalta. Käyttäjät sanan varsinaisessa merkityksessä lähtivät Platinumista. Tätä omistautuneisuutta kuvaa hyvin se, että etenkin Klubituksen keskusteluissa osa keskustelijoista suunnitteli poistavansa kokonaan tunnuksensa Platinumista, koska eivät halunneet osallistua millään tavalla sivun toimintaan. Tunnuksien poistaminen keskustelufoorumeilta kuvaa hyvin sitä, kuinka ihmiset sitoutuvat tietyille sivustoille ja toisille ei. Vaikka tunnuksen poistamisella ei käytännön tasolla ole mitään merkitystä, osoittaa se silti sen, että ihmiset kokevat varsin henkilökohtaisesti verkkoyhteisöt, eivätkä koe niitä vain jonain abstraktina tilana, johon ovat kirjautuneet.

Keskustelijoiden väheneminen Platinumissa alkoi näkyä myös siinä, että ihmisten keskuudesta ei löytynyt enää provosoivia ja mielipiteitä herättäviä keskustelijoita. Vaikka esimerkiksi Platinumissa muutama kirjoittaja onnistui suuttuttamaan jopa ylläpidon kommentteillaan, on tällaisten henkilöiden läsnäolo hyödyllistä yhteisölle, koska he herättävät positiivisia ja negatiivisia vaikutuksia ja näin vaikuttaen yhteisöllisyyden muodostumiseen (Preece 2000, 83). Erilaisten mielipiteiden avulla yhteisö pystyy rakentamaan kollektiivista identiteettiään ja määrittelemään, mitkä ovat hyväksytyjä tapoja käyttäytyä. Yhteisön ylläpitäjänä olen huomannut, että vaikka ihmisiä saattaisi ärsyttää

jotkut keskustelijat, on heidän roolinsa kuitenkin tärkeä, koska heidän käyttäytymisensä synnyttää keskustelua ja näin aktivoi muita käyttäjiä.

5.4 Tekniikka ja käytettävyys verkkoyhteisöllisyyttä tukemassa

Platinum ja Klubituksen lähtötilanteet ovat periaatteessa hyvinkin samankaltaiset. Kumpaakin sivustoa on pitkään pitänyt yllä käytännössä yksi ihminen. Platinumissa moderaattorien määrä on vaihdellut 5–10 välillä. Klubituksen ylläpitäjän mukaan hän on pyrkinyt pitämään moderaattorien määrän mahdollisimman vähäisenä, mutta sivun suosion kasvaessa hänen on pitänyt ottaa avukseen muutamia moderaattoreita (Qvickström, haastattelu 20.3.2006). Sivulla käytettävillä teknisillä ratkaisuilla on merkittävä tekijä, siinä kuinka yhteisöllisyys kehittyy. Jenny Preece huomauttaa myös, että verkkoyhteisöjä suunniteltaessa on otettava erityisesti huomioon sosiaalisuus, jota ei yleensä ohjelmistosuunnittelussa painoteta. (Preece 2000, 204). Yhteisöllisyydelle ei ole parhaita mahdollisia takeita, jos käytettävä tekninen ratkaisu ei tarjoa parhaita mahdollisuuksia ihmisten väliseen sosiaaliseen toimintaan.

Klubituksen merkittävimmäksi eduksi voidaan laskea se, että Klubituksen ylläpitäjä on käytännössä yksin ohjelmoinut koko sivun. Platinum käyttää valmiina olevia sovelluksia ja ohjelmia. Koska Klubitus ei ole sidottu mihinkään valmiiseen rakenteeseen heidän on ollut mahdollista kehittää erilaisia ominaisuuksia, kuten yksityis- ja ryhmäviestit. Tällaisia ominaisuuksia periaatteessa löytyy myös Platinumin käyttämästä ohjelmistosta, mutta niiden käytettävyys ja käyttäjälähtöisyys eivät ole yhtä hyviä. Teettämässäni kyselyssä Klubituksen teknologinen edistyskellisyys oli myös huomioitu, kuten eräs vastaaja esittää:” Uskoisin isoimmaksi syyksi sen että boardi on jäänyt teknisessä kehityksessä pahasti jälkeen. Vertaa klubituksen yhteisöllisyys jotka monituiset kuva/profiilikommentoinnit, yksityisryhmäviestit, räätälöinnit yms toiminnot mahdollistavat”. Kun Klubituksessa käyttäjä haluaa jättää toiselle käyttäjälle yksityisviestin, voi hän vain kirjoittaa viestinsä haluamansa henkilön profiiliin. Viestin saaja näkee välittömästi saamansa viestin ja

halutessaan voi suoraan vastata viestin kirjoittajan profiiliin. Platinumissa yksityisviestit noudattavat enemmän sähköposti-ideologiaa, jossa viestit sijaitsevat erillisellä viestisivulla ja jokainen viesti avautuu omaan näkymäänsä. Klubituksen mallissa jokainen voi seurata helposti omaa viestihistoriaansa omalta profiilisivultaan, koska viestit listautuvat kronologisesti. Platinumin malli on yleinen, koska samaa ohjelmistoa käyttää lukuisat sivustot, mutta se ei ole kuitenkaan kovinkaan intuitiivinen, eikä kuitenkaan muodosta yhtä tiivistä yhteisöllisyyttä verrattuna Klubituksen malliin. Kun jokaisella käyttäjällä on oma selkeä sivunsa, profiloituu jokainen käyttäjä sivustolla paljon selkeämmin ja näin helpottaa yhteisöllisyyden toteutumista.

Klubituksen helposti lähestyttävien profiilisivujen merkittävimpana etuna helpon kommunikoinnin jälkeen näen sen, miten se onnistuu hyödyntämään käyttäjät, jotka eivät kirjoita keskustelualueille. Keskustelufoorumeilla on tavallisten käyttäjien lisäksi huomattava joukko käyttäjiä, jotka eivät osallistu ollenkaan keskusteluun, vaikka olisivatkin rekisteröityneet käyttäjiksi. Tämän tyyppiset käyttäjät seuraavat keskustelua, he tietävät ketkä ovat avainkeskustelijoita ja yhteisön tärkeimpiä henkilöitä (Preece 2000, 87). Klubitus on onnistunut hyödyntämään nämä passiiviset käyttäjät tarjoten heillekin paremmat mahdollisuudet osallistua yhteisön toimintaan kuin vain seuraamalla muiden keskustelua.

Jenny Preece (2000, 90) kertoo, että monet keskusteluihin osallistumattomat kokevat kuuluvansa yhteisöön, vaikka eivät olisi kirjoittaneet ainoastaan viestiä. Klubituksessa moni käyttäjä, joka ei ole kirjoittanut keskustelufoorumiin viestejä, keskustelee kuitenkin aktiivisesti profiileiden kautta ystäviensä kanssa tai kommentoiden esimerkiksi kuvagallerian kuvia. Näin ollen nämä passiivisetkin jäsenet tuntevat kuuluvansa selkeämmin yhteisön jäseniksi, vaikka eivät osallistuisi keskusteluihin ja sitä kautta lunastaisi jäsenyyttä yhteisön jäsenenä. Kyselyssä muutama Klubituksen käyttäjä kommentoikin erityisesti näitä ominaisuuksia: ”lisännyt [Klubituksen] yhteisöllisyyttä merkittävästi innovatiivisilla viestintämuodoilla (mm. privaattiviestit, kommentit,

ryhmäviestit)”. Klubituksen mallissa käyttäjien on mahdollista osallistua yhteisölliseen toimintaan monilla erilaisilla tavoilla kuin vain kirjoittamalla keskustelualueille.

Platinum tulee pysymään teknologisilta ratkaisuiltaan nykyisenkaltaisena varmasti hyvinkin pitkään. Platinumin ylläpitäjistä ei löydy samalla tavalla ohjelmointitaitoisia henkilöitä kuin Klubituksessa, joten ainoana järkevänä ratkaisuna on pyrkiä hyödyntämään olemassa olevia ratkaisuja. Platinumin eduksi tekniikan osalta voidaan kuitenkin laskea se, että kun sivu käyttää tunnettua keskustelufoorumi ohjelmistoa on uuden käyttäjän helpompi oppia käyttämään tällaista sivua. Tätä on entisestään tehty helpommaksi muokkaamalla käytettävästä ohjelmistosta mahdollisimman yksinkertainen ja selkeä. Etuna on myös tarjolla olevien laajennusten monipuolisuus, koska käytettävälle ohjelmistolle kehitetään jatkuvasti erilaisia laajennuksia. Näiden huono puoli on kuitenkin monesti se, että niiden kehitystä ei välttämättä viedä loppuun saakka ja niiden käytettävyys ei aina ole parhain mahdollinen. Platinumin uudistuksen myötä on tullut vastaan monia mielenkiintoisia laajennuksia, mutta niitä ei ole voitu ottaa käyttöön niiden huonon käytettävyyden takia. Periaatteellisesti Platinum pyrkii pitämään sivuston mahdollisimman selkeänä ja käytettävänä. Monimutkaisilla ja huonosti toimivilla sovelluksilla saattaisi olla käyttäjiä karkottavia vaikutuksia. Klubituksen monipuoliset ominaisuudet ovat houkuttelevia, mutta niiden oppimiseen saattaa uudelta käyttäjältä mennä kuitenkin aikaa.

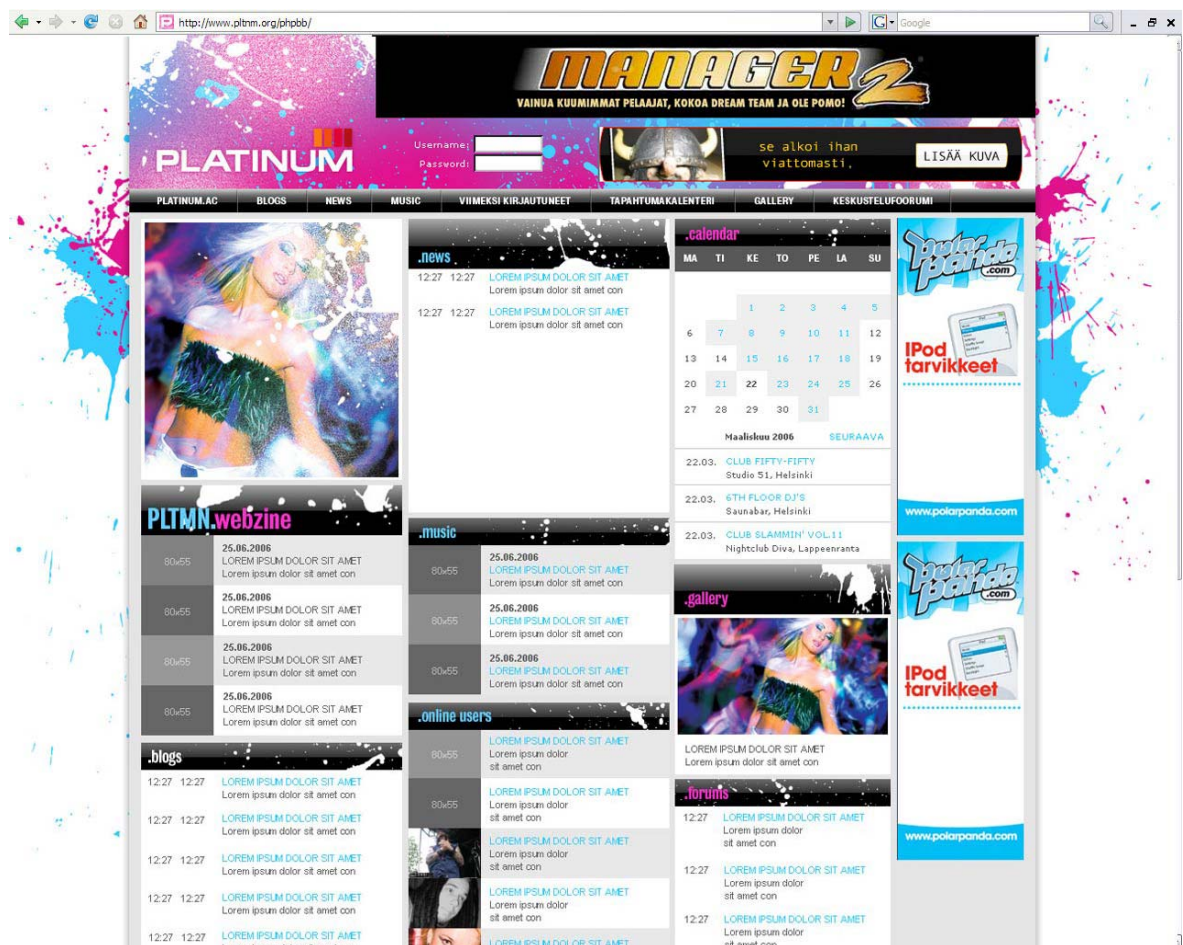
5.5 Etusivun kautta yhteisöön

Suunnitelman mukaisesti Platinumista lähdettiin suunnittelemaan sivustoa, jonka tarjoama sisältö olisi toimituksellista ja informatiivista. Tätä tavoitetta lähdettiin rakentamaan erityisesti etusivun kautta. Etusivulla on merkittävä osa käyttökokemuksessa, koska sivulle tuleva käyttäjä muodostaa ensimmäisten sekuntien aikana käsityksensä sivun maailmasta (Jussila & Leino 1999, 154). Platinumin etusivu oli ennen uudistuksia erittäin hyvä esimerkki huonosta etusivusta, vaikka se rakenteellisesti olikin kohtalaisen hyvä. Ongelma oli kuitenkin siinä, ettei sitä päivitetty tarpeeksi usein. Etusivun kautta tarjottiin linkkejä

esimerkiksi uutisiin tai levyarvosteluihin, mutta viimeisen kahden vuoden aikana näitä ei päivitetty juurikaan. Ainoat päivittyvät elementit etusivulla oli automaattisesti keskustelufoorumista tulevat keskusteluiden linkit. Ajantasalla oleva etusivu on erittäin tärkeää, etenkin käyttäjän kannalta, joka tulee ensimmäistä kertaa sivulle. Vanhojen uutisten pitäminen etusivulla saattaa antaa sivusta elottoman ja huonosti ylläpidetyn kuvan.

Uudistusten tavoitteena oli saada uudesta etusivusta (KUVA 4) mahdollisimman puoleensa vetävä. Tätä tuettiin luonnollisesti uudella graafisella ilmeellä, mutta myös uudella sisällöllä. Muutos vanhaan ulkoasuun on huomattava (KUVA 5).

KUVA 4. Platinumin tuleva etusivu. Keskeisinä elementteinä on verkkolehden uudet artikkelit ja uutiset.

KUVA 5. Platinumin vanha ulkoasu. Kuvan tekstisisällöt ovat viitteellisiä.

Uudistuksessa lähdettiin siitä, että etusivun kautta käyttäjän on mahdollista nopeasti perehtyä uuteen sisältöön. Koska verkkolehden merkitystä Platinumin keskeisenä osiona haluttiin nostaa, etusivun tiedot uutista ja artikkeleista on sijoitettu sivun parhaimmalle paikalle, josta käyttäjä näkee ne ensimmäisenä. Edellä esitelty Partyscene-sivu rakentuu samankaltaisesti. Sivun vasemmassa laidassa ja sen läheisyydessä sijaitsee sellainen sisältö, johon käyttäjän halutaan kiinnittävän ensimmäisenä huomiota. Niin Partyscenen kuin Platinuminkin kohdalla tällainen sisältö on uutiset. Etusivun muutoksilla haluttiin rakentaa Platinumista kuvaa aktiivisesti toimivana ja jatkuvasti ajanhermolla olevana sivustona. Koska käyttäjä oletettavasti saapuu ensimmäiseksi etusivulle tullessaan sivustolle, on tärkeää että käyttäjälle välittyy heti ensimmäisillä sekunneilla selkeä kuva sivusta. Kun etusivulla tarjotaan välittömästi selkeä katsaus sivun tarjontaan sekä uusimpiin sisältöihin,

on oletettavaa, että käyttäjä viihtyy sivulla pidempäänkin. Sivulle ensimmäistä kertaa tulevan käyttäjän ei myöskään tarvitse etsiä useasta eri paikasta sivun tarjontaa vaan kaikki oleellinen on tarjolla yhdellä sivulla.

Kun Platinumin uutta ilmettä verrataan esimerkiksi Klubituksen (KUVA 6) ilmeeseen, ero on huomattava. Klubituksen etusivu käsittää alueen, jossa uutisoidaan sivuston tapahtumista, päivän tapahtumat, paikalla olevat käyttäjät sekä shoutbox-viestikenttä, jossa sivun käyttäjät voivat keskustella reaaliaikaisesti. Platinumin etusivu haluttiin rakentaa sellaiseksi, että myös sivuston ulkopuolisen käyttäjän on mahdollista ymmärtää, mistä sivustossa on kyse. Tämä nähtiin erittäin tarpeelliseksi, sillä jos Platinum haluaa tuottaa vakavasti otettavaa sisältöä teknokulttuurista, on todennäköistä että ennen pitkään sivulle hakeutuu myös teknokulttuurin ulkopuolelta kävijöitä. Sivua suunniteltiin pääasiallisesti teknokulttuurin harrastajia silmällä pitäen, mutta se tarjoaa myös ulkopuoliselle mahdollisuuden ymmärtää mistä on kyse.

KUVA 6. Klubituksen etusivu. Käsittää uutisalueen, tapahtuma-kalenterin, kirjautuneet käyttäjät sekä shoutbox-viestikentän. (Klubitus)

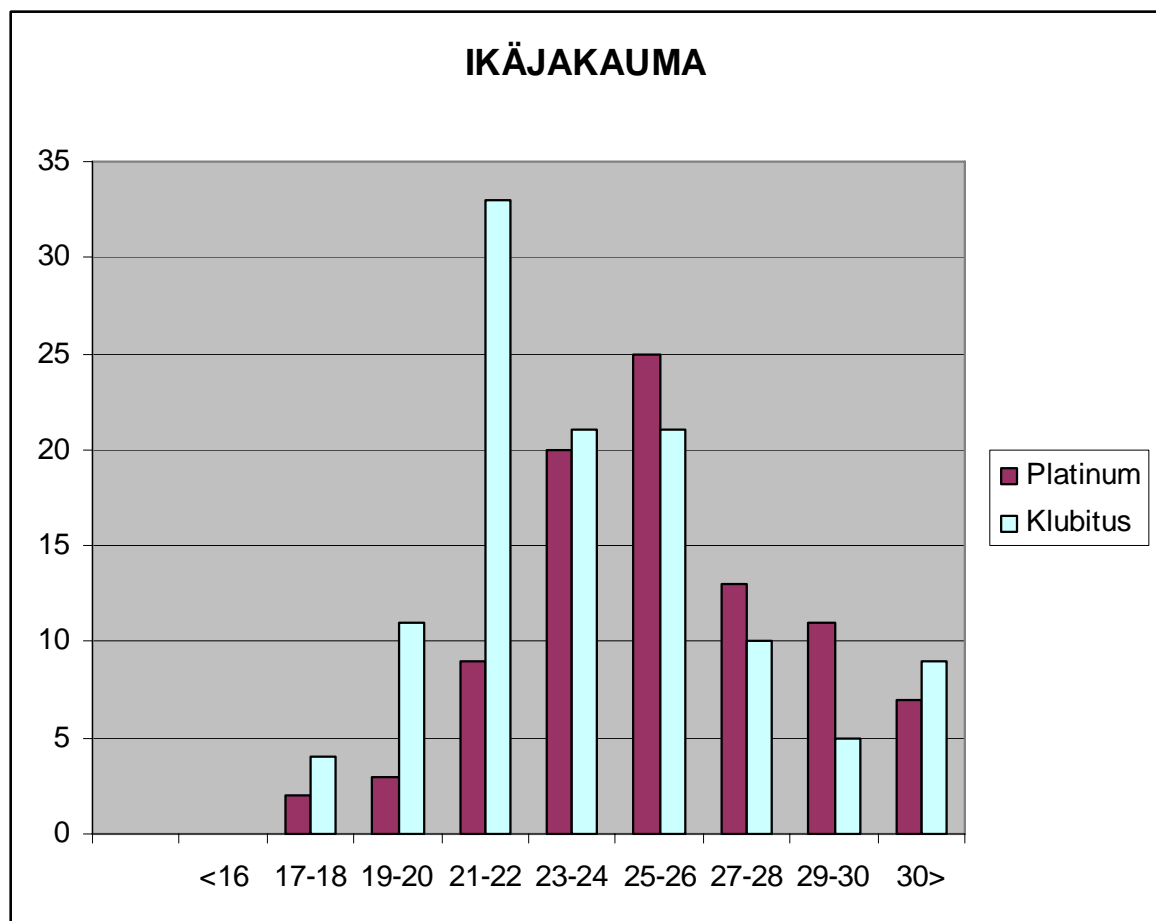
5.6 Kohderyhmä

Suomessa merkittävimmät teknokulttuuri aiheiset sivut ovat pääasiallisesti keskittyneet tarjoamaan mahdollisuuden keskusteluun ja näin rakentamaan yhteisöllisyyttä. Platinumia haluttiin kuitenkin lähteä kehittämään täysin uuteen suuntaan, kuin vain päivittämällä joitain ominaisuuksia keskustelualueen pohjalta. Suomesta ei tällä hetkellä löydy teknokulttuurin sivustoa, joka uutisoisi teknokulttuurin asioista tai esimerkiksi julkaisisi artikkeleita. Basso radiokanava ja -aikakauslehti julkaisee verkkosivullaan artikkeleita ja uutisia, mutta Basso ei juurikaan painota teknokulttuuriin. Koska suomalainen teknoyhteisö ei ole

väkimmäältään kovinkaan suuri, ei nähty tarpeelliseksi lähteä rakentamaan samankaltaista palvelua kuin esimerkiksi Klubitus tällä hetkellä. Samankaltaisten palveluiden ja ominaisuuksien tarjoaminen ei välttämättä onnistuisi houkuttelemaan käyttäjiä lisää sivuille. Koska Platinum ja Klubitus periaatteessa kilpailevat samoista käyttäjistä, ei ole järkevää lähteä rakentamaan kahta samankaltaista palvelua samalle käyttäjäryhmälle. Toimituksellisella sisällöllä nähtiin olevan hyvä tapa virkistää keskustelua, sillä monen käyttäjän mielestä Platinum ei tarjonnut enää mielenkiintoisia teknokulttuuriin liittyviä keskusteluja. Kun sivulla ryhdytään tarjoamaan informatiivista sisältöä teknokulttuurista on hyvinkin mahdollista, että keskustelun määrä etenkin teknokulttuuriin liittyvissä aiheissa lisääntyisi. Näitä tavoitteita tuetaan myös mahdollisuudella, jossa kuka tahansa käyttäjä voi tuottaa sisältöä verkkolehteen. Tällä tavoin yhteisön jäseniä aktivoimalla tarjotaan mielekäs tapa yhteisöllisyyden vahvistumiselle

Yhteisöllisyyden rakentaminen on vaikeaa ja täydellisen yhteisön rakentamisen kaavaa ei todennäköisesti kukaan ole vielä keksinyt. Vaikka verkkosivun tekijä tekisi mielestään kaikkien ohjeiden ja hyväksi koettujen tapojen mukaisesti sivuston, joka palvelisi hyvin verkkoyhteisöllisyyden tarpeita, ei takeita silti ole, että yhteisöllisyyttä muodostuisi. Platinumin kulta-aika yhteisönä oli 2001, jolloin Platinumissa tapahtui runsaasti niin verkkosivulla kuin sen ulkopuolellakin. Kun Platinumin uudistus tuli lopulta ajankohtaiseksi, lähdettiin miettimään millä keinoin Platinumia saataisiin herätettyä uuteen suosioon. Yhteisöllistä sivua rakennettaessa on tärkeää, että sivun tekijä tai ylläpitäjä määrittelee selkeästi kenelle sivua tehdään ja mitä nämä haluavat (Preece 2000, 214). Kun kohderyhmä on sivun tekijälle selvillä, on huomattavasti helpompi lähteä rakentamaan sivua. Platinumin kohderyhmään kuuluu tällä hetkellä kaikki teknokulttuurista kiinnostuneet ikään tai sukupuoleen katsomatta. Kohderyhmää on kuitenkin pyritty rajaamaan hieman tarjottavalla sisällöllä. Koska monet käyttäjät ovat mieltäneet Platinumin tarjoavan asiapitoisempaa keskustelua ja monesti kypsempää paneutumista asioihin, lähdettiin tämän havainnon pohjalta profiloimaan Platinumia uudelleen.

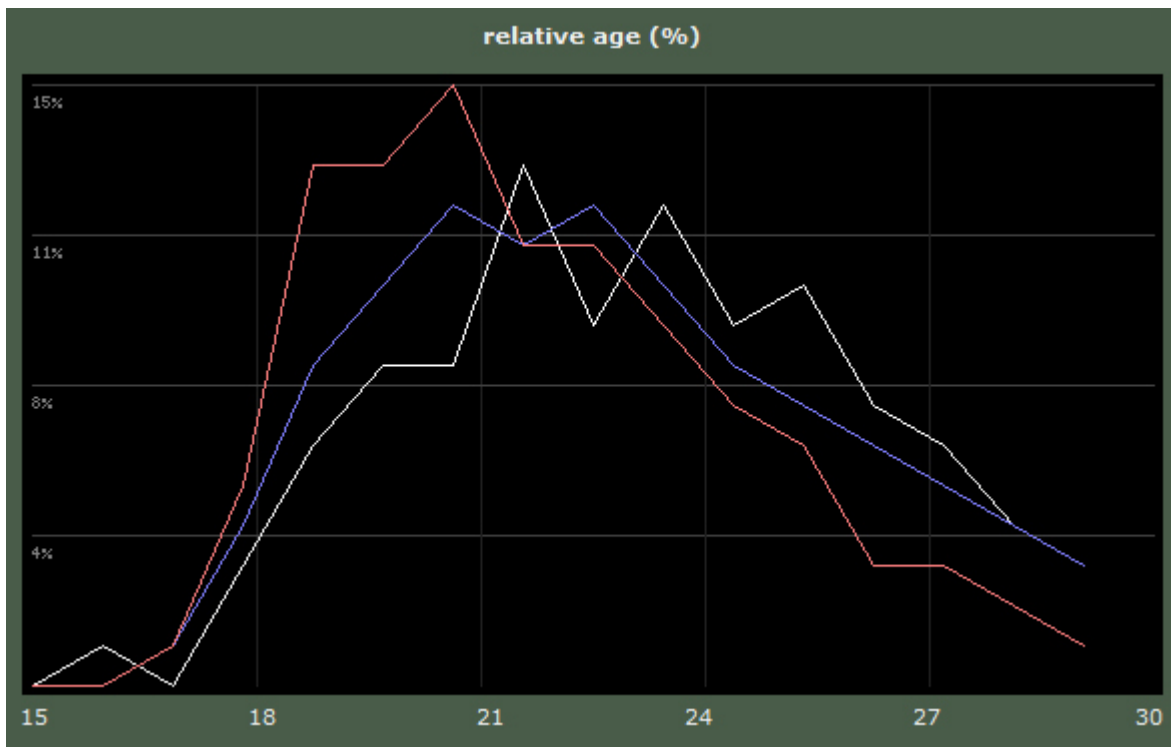
Havaintoa Platinumin käyttäjäprofiilista tuki kyselystä saadut kommentit, kuten ”kilpailijaansa klubitukseen verrattuna uskottavampi ja asiallisempi”. Kohderyhmää hahmoteltaessa pidettiin mielessä, että perinteisesti Platinumin käyttäjäksi on profiloitunut henkilö, joka on harrastanut jo useamman vuoden teknokulttuuria ja esimerkiksi tuntee kulttuurin historiasta jotain. Näin ollen Platinumin keskivertokäyttäjäksi hahmottui henkilö, joka arvostaa asiasisältöä ja on harrastanut teknokulttuuria jo useamman vuoden. Molemmille sivuille teettämäni tutkimus osoitti, että Klubitusta käyttää keskimäärin nuorempia teknokulttuurin harrastajia kuin Platinumia, kuten kuva 7 osoittaa. Kyselyssä moni myös kommenteissaan ilmaisi, että heidän näkemyksensä mukaan Platinumin käyttäjät olisivat Klubituksen käyttäjiä vanhempia.

KUVA 7. Vastaajien ikäjakauma Platinumissa ja Klubituksessa.

Platinumissa käyttäjien keskimääräinen ikä painottuu 25–30 vuoden välille. Tämä havainto tukee havaintoja, että Platinumin käyttäjät ovat keskimääräistä vanhempia, kun otetaan huomioon Platinumin vähäiset määrät alle 21-vuotiaiden joukossa. Teettämäni kyselyn tuloksia ikäjakaumasta tukee Klubituksen statistiikka-sivuilla löytyvä kaavio (KUVA 8), joka tuloksiltaan tukee omia havaintojani. Platinum ei kerää käyttäjien tietoja iästä tai sukupuolesta, joten kyselyn tuloksia ei voida todentaa Platinumin osalta.

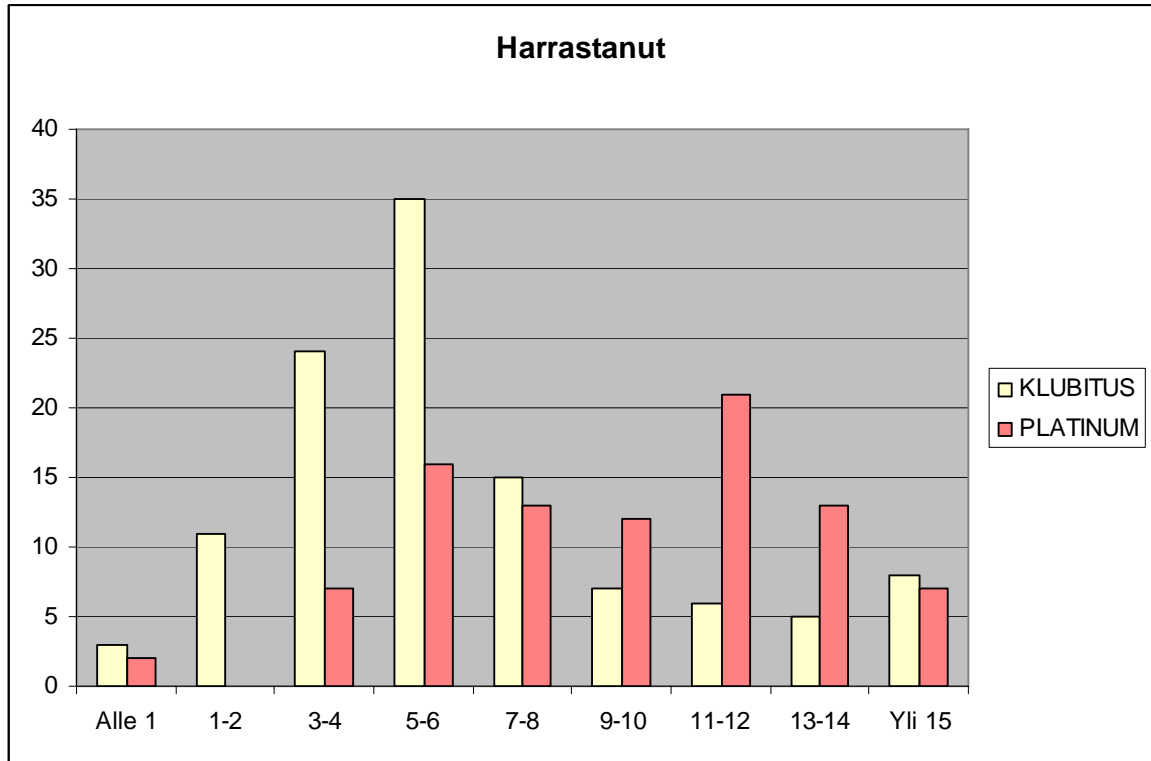
KUVA 8. Kuvassa Klubituksen ikäjakauma sukupuolittain. Sininen miehiä, punainen naisia, valkoinen ei ole halunnut ilmoittaa. (Klubitus)

Mielenkiintoisena yksityiskohtana vastaajien keskuudesta paljastui, että kun Klubituksessa vastaajien joukossa oli miehiä 66 ja naisia 48, oli Platinumin lukemat 82 miehiä ja 9 naisia. Syitä Platinumin varsin huomattavaan jakaumaan voidaan lähteä pohtimaan teknokulttuurin stereotyyppioista. Etenkin suomalaisessa teknokulttuurissa tekno (kun teknolla tarkoitetaan

elektronisen musiikin tyyllilajia) on yleisesti mielletty nuorten miesten harrastamaksi musiikiksi. Rakenteellisesti varsin monotoninen ja yksinkertainen tekno on koettu perinteisesti teknologiasta kiinnostuneiden miesten alueeksi, kun taas esimerkiksi rakenteellisesti melodisempi ja runsaampi trance on koettu houkuttelevan enemmän naisia. Kun näitä teknokulttuurin piirissä yleisesti tunnustettuja stereotyyppioita sovelletaan Platinumin ja Klubituksen musiikillisiin profiileihin, on syytä sukupuolijakaumaan löydettävissä. Platinum on viime vuosien aikana painottunut käyttäjälähtöisesti enemmän vaihtoehtoisemman ja kokeellisemman elektronisen musiikin foorumiksi. Kysyin myös vastaajilta, kuinka kauan he ovat harrastaneet klubikulttuuria. Tällä tarkoitettiin esimerkiksi sitä, milloin on aloittanut kuuntelemalla elektronista musiikkia tai käydä tapahtumissa.

Koska tuloksia on vaikea todentaa ja ne ovat vahvasti jokaisen vastaajan subjektiivisia kokemuksia, ei tämän kysymyksen tuloksia voida pitää täysin oikeellisenä, mutta ne antavat kuitenkin hieman viitteitä sivujen käyttäjistä. Tulokset myös tukevat tietystä määrin ikäjakaumaa. Kuvan 9 kaaviosta voidaan päätellä, että Klubituksen käyttäjät ovat harrastaneet vähemmän aikaa teknokulttuuria kuin Platinumin käyttäjät. Syytä tähän voi löytyä jälleen teknokulttuurin stereotyyppioista ja siitä miten tietyt musiikki tyylit mielletään. Klubituksen käyttäjien keskuudessa esimerkiksi tulevien tapahtumien keskusteluissa pääpaino on tapahtumilla, joissa soitetaan trancea tai hard-housea. Nämä genret koetaan houkuttelevan etenkin nuorempia harrastajia.

KUVA 9. Kyselyssä haluttiin myös selvittää, kuinka kauan vastaaja on harrastanut teknokulttuuria.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Platinumin tavoitteena on ollut sen syntymästä lähtien palvella mahdollisimman informatiivisesti ja kattavasti koko suomalaista teknokulttuuria ja sen harrastajia. Tavoitteena on ollut tarjota sellainen kanava teknokulttuurin harrastajille, jossa he pystyvät kohtaamaan ja keskustelemaan heitä kiinnostavasta alueesta laaja-alaisesti ja asiantuntevasti. Platinumin uudistuksilla on pyritty saavuttamaan paremmin nämä tavoitteet.

Verkkosivun mahdollisuudet jatkuvaan suosioon ja käyttäjien mielenkiintoon ei kuitenkaan ole parhaimmat, mikäli sivua ei päivitetä tietyin väliajoin. Käyttäjät turhautuvat varsin helposti sivuun, jolla ei tapahdu niin käyttäjien kuin ylläpitäjän toimesta mitään. Kynnys lopettaa sivun käyttäminen ja siirtyä toisella vastaavanlaiselle sivulle on jokseenkin pieni, kuten Platinumin ja Klubituksen kohdalla olen huomannut. Mikäli ylläpitäjä haluaa antaa parhaat mahdollisuudet yhteisöllisyyden kehittymiselle, hänen on jatkuvasti seurattava käyttäjien mielipiteitä ja tottumuksia sivusta.

Kyselyn tuloksista vapaiden kommenttien määrä ja laatu osoittautui yllätykseksi, mutta myös tärkeäksi lähteeksi. Niissä pohdittiin varsin avoimesti ja rakentavasti sivua, ilman että mukaan oli sotkettu liikaa tunteita. Tämä oli miellyttävä havainto verrattuna niihin kommentteihin, joita oli kirjoitettu Platinumin ja Klubituksen keskusteluihin sivujen tilanteista. Moni käyttäjä keskittyi keskusteluissa lähinnä luettelemaan käyttämänsä sivun parhaita puolia, ilman että tarkasteli ongelmaa analyttisemmin tai kriittisemmin. Pelkästään positiivisilla ja kehuilla kommenteilla on tietenkin mieltä kohottava vaikutus ylläpitoon sekä yhteisön jäseniin, mutta pitemmällä tähtäimellä sellaiset kommentit eivät auta rakentamaan ja kehittämään sivua.

Koin tekemäni kyselyn kohtalaisen hyödylliseksi. Sen avulla pystyin todentamaan omia havaintojani tai tukemaan jo olemassa olevia mielipiteitä ja havaintoja. Jälkikäteen tarkastelulta kysely olisi voinut olla kuitenkin tarkempi sekä sen kysymykset olisivat voineet olla sellaisia, että olisin voinut tehdä selkeämpi havaintoja Platinumin ja Klubituksen välillä. Käyttämäni yleisluontoiset kysymykset toki olivat avuksi, mutta joidenkin kysymysten kohdalla olisin saanut tarvittavan informaation esimerkiksi tutkimalla suoraan keskusteluja. Vaikka kyselyssä olisi mielestäni ollut parannettavaa yksittäisten kysymysten kohdalla, se oli sellaisenaankin hyödyllinen apuväline. Vastauksien määrä ja vastausten palautusten määrä oli miellyttävä yllätys, joka osaltaan tuki havaintojani, joita olin tehnyt verkkoyhteisöllisyyttä tutkiessani. Koen siis, että onnistuin kohtalaisesti kyselyn

tekemisessä, vaikka minulla ei aikaisempaa kokemusta yhtä laajan kyselyn tekemisestä ollutkaan.

Platinummin uudistusten tavoitteena on profiloida sivua uudelleen sekä näiden keinojen avulla antaa yhteisölle mahdollisuus voimistua. Kun tilannetta tarkastellaan vaiheessa, jossa uudistuksista on vasta osa julkistettu, on havaittavissa positiivisia ilmiöitä. Käyttäjien aktiivisuus on noussut keskustelualueilla ja jo toteutuneisiin uudistuksiin suhtaudutaan positiivisesti. Etenkin Platinummin arkisto-osiot, kuten video- ja flyerigalleriat, on koettu erityisen hyödyllisiksi. Kun aikaisemmin esimerkiksi vanhoja flyereita löytyi useammalta eri sivulta, on käyttäjien kannalta järkevää, että erilaiset arkistoidut sisällöt löytyvät selkeästi yhdeltä sivulta. Platinum toteuttaa siis tässä mielessä tärkeää suomalaisen teknokulttuurin arkistointia. Kun otetaan huomioon jo julkaistujen uudistusten saama huomio ja vaikutus voidaan väittää, että yhteisöllisyyttä on mahdollista vahvistaa ja tukea uudistamalla verkkosivua. Tämä vaatii kuitenkin uudistusten huolellista suunnittelua jotta uudistukset tukevat yhteisöä ja sen tarpeita. Loput uudistuksista julkaistaan vasta siinä vaiheessa, kun Platinum pystyy tarjoamaan riittävän määrän uutta sisältöä. Tähän pyritään keräämällä kattava määrä esimerkiksi artikkeleita, jotta julkaisun yhteydessä on riittävästi tarjottavaa käyttäjille. Uusien osioiden julkaiseminen ilman tarvittavaa sisältöä ei olisi missään mielessä järkevää.

Kun tarkastelen Preecen ajatuksia siitä, että verkkoyhteisöllä ei ole kehittymisen mahdollisuuksia ilman ylläpidon vahvaa osallistumista ja kehittämistä, päädyn hyvin samankaltaisiin johtopäätöksiin Platinummin kohdalla. Verkkoyhteisöllisyyttä syntyy kohtalaisen helposti, mutta mahdollisuudet pysyvään ja kehittyvään yhteisöllisyyteen ilman, että joku tahon hallinnoi ja ylläpitää yhteisöä. Ylläpitäjän on toimittava verkkoyhteisössä jatkuvasti yhteisön ääntä kuuntelevana elimenä, joka pyrkii viemään yhteisöä siihen suuntaan, mihin sen jäsenet sen haluavan kulkevan. Verkkoyhteisö pystyy toimimaan varsin itsenäisesti ilman, että sen toimintaan puututaan jatkuvasti. Verkkoyhteisöt kuitenkin toimivat hyvin pitkälti verkon sanelemilla ehdoilla, jolloin on otettava huomioon etenkin

säännöllinen sivujen uudistaminen. Toimivan verkkoyhteisön ei tarvitse olla tuhansia ihmisiä kokoava. Kun käyttäjien määrä yhteisössä kasvaa, nousee samalla vaatimukset kehittää yhteisöä.

Verkkoyhteisöt ovat kasvattaneet viime vuosina jatkuvasti suosiotaan ja loppua ei näytä olevan. MySpacen kaltaiset yhteisölliset palvelut keräävät jatkuvasti suosiota. Suomessa IRC-Galleria on yksi suosituimmista verkkosivuista nuorten keskuudessa. Verkkoyhteisöt eivät ole yhteiskunnassa enää vain jokin epämääräinen ajanviete tietoverkoissa, vaan siitä on tullut etenkin nuorten keskuudessa tärkeä osa yhteisöllistä toimintaa.

LÄHTEET

Kirjalliset lähteet

Alasilta, Anja 2002. Verkkokirjoittajan käsikirja. Helsinki: Inforviestintä Oy.

Brewster Bill & Broughton Frank 1999. Last night a DJ saved my life. London:
Headline Book Publishing.

Grönholm, Pertti 2.8.1992. Tanssia maailmanlopun tunnelissa. Etelä-Suomen Sanomat.

Hautamäki, Antti 2005. Yhteisöllisyyden paluu. Helsinki: Gaudeamus Kirja.

Helsingin Sanomat 29.11.1996. Teknoreivaajat, aamuyön ammattilaiset.

Hintikka, Kari A. 1994. Tekno. Hämeenlinna: Oy Aquarian Publications.

Inkinen, Sam (toim.) 1994. Tekno. Hämeenlinna: Oy Aquarian Publications.

Jussila, Markku & Leino, Antti 1999. Verkkoviestinnän käsikirja. Hämeenlinna:
Inforviestintä.

Klubitus. [WWW-dokumentti] <<http://www.klubitus.org>> (luettu 16.11.2006).

Klubitus. Platinum+ vs. Klubitus. [WWW-dokumentti]
<http://klubitus.org/forum_aihe.php?id=20851&pid=248885>
(luettu 6.11.2006).

Klubitus. Statistics. [WWW-dokumentti] <<http://klubitus.org/tilasto.php>>
(luettu 17.11.2006).

Lehtonen, Heikki 1990. Yhteisö. Jyväskylä: Vastapaino.

Partyscene. [WWW-dokumentti]. <<http://www.partyscene.nl>> (luettu 14.11.2006).

Platinum. [WWW-dokumentti] <<http://www.pltnm.org>> (luettu 10.2.2006).

Platinum. Platinum+ vs. Klubitus. [WWW-dokumentti]
<<http://www.pltnm.org/phpbb/viewtopic.php?t=12217>>
(luettu 7.11.2006).

Platinum. Board Statistics. [WWW-dokumentti]
<<http://www.pltnm.org/phpbb/statistics.php>> (luettu 17.11.2006).

Preece, Jenny 2000. Online Communities: Designing Usability, Supporting Sociability.
Chichester: Wiley.

Rautio, Erkki 1995. FinnScene. [WWW-dokumentti]
<<http://www.phinnweb.org/finn>> (luettu 16.11.2006).

Salmi, Markku. Ei päiväystä. Reivereistä zippeihin – teknon toinen aalto.
[WWW-dokumentti]
<<http://www.damicon.fi/fri/articles/reivereista-zippeihin.html> >
(luettu 13.2.2006).

Stealthunit. [WWW-dokumentti]. <<http://www.stealthunit.net>> (luettu 15.11.2006).

Tuomi, Ilkka 2005. Yhteisöllisyyden paluu tietoyhteiskuntaan. Teoksessa Yhteisöllisyyden paluu. Helsinki: Gaudeamus Kirja.

Tranceclubber. [WWW-dokumentti]. <<http://www.tranceclubber.net>> (luettu 14.11.2006).

Vaaranen, Heli 2005. Nuorten luovat pikkuheimot ja työn tulevaisuus. Teoksessa Yhteisöllisyyden paluu. Helsinki: Gaudeamus Kirja.

Wikipedia. Internet. [WWW-dokumentti]
<<http://fi.wikipedia.org/wiki/Internet>> (luettu 16.2.2006)

Wikipedia. IRC. [WWW-dokumentti]
<<http://fi.wikipedia.org/wiki/IRC>> (luettu 16.2.2006)

Wikipedia. World Wide Web. [WWW-dokumentti]
<<http://fi.wikipedia.org/wiki/WWW>> (luettu 23.1.2006).

Haastattelut

Platinum ylläpitäjä 2000 – . Joonas Gebhard. Sähköpostihaastattelu. Helsinki. 20.3.2006.

Klubituksen ylläpitäjä 2000 – . Antti Qvickström. Sähköpostihaastattelu. Helsinki. 20.3.2006.

LIITE 1: KYSELY

KYSELY

Tämän kyselyn tarkoituksena on kartoittaa sitä, kuinka elektronisen musiikin yhteisöt verkossa (kuten Platinum.ac ja klubitus.org) ovat vaikuttaneet koko suomalaisen elektronisen musiikin yhteisöön. Kysely on osa Panu Rekolan opinnäytetyötä Helsingin ammattikorkeakoulu Stadian verkkoviestinnän koulutusohjelmaan.

Kyselyssä on 9 kysymystä, joista yksi on avoin. Kyselyn tekemiseen menee noin 2-5min

1. Sukupuoli

- Mies
- Nainen

2. Ikä

- Alle 16
- 16-18
- 19-20
- 21-22
- 23-24
- 25-26
- 27-28
- 29-30
- Yli 30

3. Kuinka monta vuotta arvioisit harrastaneesi tekno/klubikulttuuria? (esim ostanut levyjä, vierailut klubeilla)

- Alle vuoden
- 1-2
- 3-4
- 5-6
- 7-8

- 9-10
- 11-12
- 13-14
- Yli 15

4. Kuinka usein seuraat Platinumia/Klubitusta? Valitse sopivin vaihtoehto.

- Päivittäin
- 2-4 kertaa viikossa
- Muutaman kerran kuukaudessa
- Harvemmin

5. Osallistutko sivuilla keskusteluihin. Valitse sopivin vaihtoehto.

- Päivittäin
- 2-4 kertaa viikossa
- Muutaman kerran kuukaudessa
- Harvemmin
- En ollenkaan

6. Vahvistaako osallistumisesi Platinumin/Klubituksen keskusteluihin yhteenkuuluvuuden tunnettasi teknokulttuuriin?

- Täysin
- Jonkin verran
- Ei ollenkaan

7. Onko Platinum/Klubitus mielestäsi välttämätön suomalaisen teknokulttuurin kannalta?

- Täysin
- Jonkin verran
- Ei ollenkaan

8. Ilmentääkö Platinum/Klubitus mielestäsi kokonaisvaltaisesti suomalaista teknokulttuuria?

- Täysin
- Jonkin verran
- Ei ollenkaan

9. Miten näet tällä hetkellä Platinumin/Klubituksen tilanteen? Kuvaile lyhyesti.